

K-Sekretariatet

Medlemmene i kontrollutvalget i Senja kommune

Varamedlem Ole Henriksen

Ordføreren

KomRev NORD v/oppdragsansvarlig revisor Elsa Saghaug

KomRev NORD v/oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer Margrete M. Kleiven og Knut Teppan Vik

Deres ref.:

Vår ref.: 43/22/438.5.1/IJ

Saksbeh.: Inger Johansen

E-postadr.: inger@k-sek.no

Telefon:

91 35 19 94

Dato:

3.10.2022

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET SENJA KOMMUNE

I henhold til avtale, innkalles det herved til møte i utvalget.

Møtested: Senja rådhus, møterom Segla (4. etasje)
Møtedato: Fredag 14. oktober 2022
Tid: Kl. 10.00

/./ Vedlagt følger sakliste og saksdokumenter. Av hensyn til innkalling av varamedlem(mer) ber vi om at eventuelle forfall meldes til K-Sekretariatet i god tid før møtet. Som gyldig forfall regnes *tjenestereiser, spesielle arbeidsforhold, sykdom og vektige velferdsgrunner*. En eventuell innkalling av varamedlemmer vil skje i egen innkalling.

Fast medlem Synnøve Storjord har meldt forfall til møtet, og varamedlem Ole Henriksen bes møte.

Sak 35/22 – *Budsjettoppfølging per dato – kontroll og tilsyn* – ettersendes.

Enkelte saker kan bli ført for lukkede dører, jf. kommunelovens § 11-5. Det vises til saklisten for nærmere informasjon.

Med vennlig hilsen

Inger Johansen
daglig leder

Gjenpart med sakliste/saksdokumenter, elektronisk:

- Rådmannen

Gjenpart med sakliste/saksdokumenter, elektronisk:

- 1. varamedlem (NB Møter kun ved særskilt innkalling)

Postadresse:	Hovedkontor:	Avdelingskontor:	Avdelingskontor:	Avdelingskontor:	Avdelingskontor:
K-Sekretariatet IKS	Fylkeshuset	Postmottak	Ringv. I	Rådhuset	Fylkeshuset
Postboks 6600	TROMSØ	9479 HARSTAD	9300 FINNSNES	8305 SVOLVÆR	8048 BODØ
9296 TROMSØ	Tlf. 77 78 80 43	Tlf. 77 02 61 66	Tlf. 91 35 19 94	Tlf. 95 10 90 02	Tlf. 91 36 09 38
www.k-sek.no	Org.nr. 988 064 920				

SAKLISTE

Utvalg: Kontrollutvalget i Senja kommune
Møtedato: Fredag 14. oktober 2022
Tid: Kl. 10.00
Møtested: Senja rådhus, møterom Segla (4. etasje)

Saknr	Tittel	Unntatt off.
33/22	Godkjenning av protokollen fra møtet 2.9.2022	
34/22	Rapportering fra revisor – planleggingsfasen – revisjonsstrategi	
35/22	Budsjettoppfølging per xx.9.2022	
36/22	Budsjettramme for 2023 – kontroll og tilsyn	
37/22	Referatsaker	
38/22	Eventuelt	

K-Sekretariatet

Utvalg: Kontrollutvalget i Senja kommune	Saksnummer: 33/22	Møtedato: 14.10.2022	Saksbehandler: Inger Johansen
---	-----------------------------	--------------------------------	---

GODKJENNING AV PROTOKOLLEN FRA MØTE 2.9.2022

Innstilling til v e d t a k:

Protokollen fra møte 2.9.2022 godkjennes.

Saken gjelder:

Godkjenning av protokoll fra forrige møte.

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg: Protokoll fra møte 2.9.2022

B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

Protokollen fra forrige møte gjennomgås og godkjennes.

Finnsnes, den 29. september 2022

Inger Johansen
daglig leder

MØTEPROTOKOLL

Kontrollutvalget

Møtested: Senja rådhus, møterom Segla (4. etg.)
Møtedato: 2.9.2022
Varighet: 11.00 – 13.05

Møteleder: Tommy Sarnes
Sekretær: Inger Johansen/Audun Haugan

Faste medlemmer

Tommy Sarnes
Åge Konradsen
Hege Bakken Karlsen
Helga A. Alver
Odd Arne Andreassen

Lisa Grande

Synnøve Storjord

Varamedlemmer

1. Jostein Edvardsen
2. Ina Aanesland
3. Karl Sebakk
4. Neda Elmola
5. Hermod Eide

1. Ove Nygård
2. Torbjørn Winther

1. Ole Henriksen

Fra utvalget møtte:

Tommy Sarnes	Fast medlem
Åge Konradsen	Fast medlem
Hege Bakken Karlsen	Fast medlem
Helga A. Alver	Fast medlem
Odd Arne Andreassen	Fast medlem
Lisa Grande	Fast medlem

Fast medlem Synnøve Storjord hadde meldt forfall til møtet. Varamedlem Ole Henriksen var innkalt per e-post, men møtte ikke.

Fra KomRev NORD møtte:

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Elsa Saghaug
Forvaltningsrevisor Tone Jæger Karlstad

Fra K-Sekretariatet IKS møtte:

Daglig leder Inger Johansen
Seniorrådgiver Audun Haugan
Seniorrådgiver Susan T. Thoresen

Merknader til innkalling og sakliste:

Innkalling og sakliste godkjent.

Behandlede saker:

Saknr	Tittel	Unntatt off.
25/22	Godkjenning av protokollen fra møtet 12.5.2022	
26/22	Attestasjonsuttalelse fra revisor – forenklet etterlevelsesk kontroll med økonomiforvaltningen for 2021	
27/22	Forvaltningsrevisjonsrapport <i>Torsken kommunes forvaltning av næringsfond og flåtefond</i>	
28/22	Vurdering av uavhengighet – oppdragsansvarlig revisor	
29/22	Vurdering av uavhengighet – oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer	
30/22	Henvendelse angående «oppfølging av lovbrudd i Senja kommune»	
31/22	Referatsaker	
32/22	Eventuelt	

Sak 25/22**GODKJENNING AV PROTOKOLLEN FRA MØTE 12.5.2022****Innstilling:**

Protokollen fra møte 12.5.2022 godkjennes.

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Protokollen fra 12.5.2022 godkjennes.

Sak 26/22**ATTESTASJONSUTTAELSE FRA REVISOR – FORENKLET ETTERLEVELSES-KONTROLL AV ØKONOMIFORVALTNINGEN 2021****Innstilling:**

1. Rådmannen bekrefter i skriv av 13.05.2022 at det vil bli inngått ny kontrakt med økt leiebeløp for SALMAR AS. Ut fra rådmannens tilbakemelding forutsetter kontrollutvalget at ny leiekontrakt blir skriftliggjort som opplyst.
2. Kontrollutvalget tar for øvrig revisors attestasjonsuttalelse av 07.06.2022 til orientering.

Behandling:

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Elsa Saghaug orienterte fra gjennomført kontroll og svarte på spørsmål fra utvalgets medlemmer.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Rådmannen bekrefter i skriv av 13.05.2022 at det vil bli inngått ny kontrakt med økt leiebeløp for SALMAR AS. Ut fra rådmannens tilbakemelding forutsetter kontrollutvalget at ny leiekontrakt blir skriftliggjort som opplyst.
2. Kontrollutvalget tar for øvrig revisors attestasjonsuttalelse av 07.06.2022 til orientering.

Utskrift av saksprotokoll sendt 13.9.2022 til:

- *Senja kommune v/ rådmannen*
- *KomRev NORD v/ oppdragsansvarlig revisor*

Sak 27/22**FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT TORSKEN KOMMUNES FORVALTNING AV NÆRINGSFOND OG FLÅTEFOND****Innstilling:**

Kontrollutvalget rår kommunestyret til å treffe følgende vedtak:

Forvaltningsrevisjonsrapporten om forvaltningen av næringsfondet og fiskeflåtefondet i Torsken i 2019 tas til orientering.

Behandling:

Forvaltningsrevisor presenterte rapporten og svarte på spørsmål fra utvalgets medlemmer.

Forslag til tillegg – til innstillingen - fra representanten Odd Arne Andreassen:

Kommunestyret ber rådmannen om mulig - å sørge for tilbakerapportering på bruken av midlene som ble tildelt fra Torsken næringsfond og flåtefond i 2019.

Votering:

Tilleggsforslaget fikk 2 stemmer, og forslaget falt.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget rår kommunestyret til å treffe følgende vedtak:

Forvaltningsrevisjonsrapporten om forvaltningen av næringsfondet og fiskeflåtefondet i Torsken i 2019 tas til orientering.

Utskrift av saksprotokoll sendt 13.9.2022 til:

- Senja kommune v/ ordfører

Sak 28/22**VURDERING AV UAVHENGIGHET – OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR****Innstilling:**

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig revisor Elsa Saghaugs vurdering av egen uavhengighet til orientering.

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig revisor Elsa Saghaugs vurdering av egen uavhengighet til orientering.

Sak 29/22**VURDERING AV UAVHENGIGHET – OPPDRAGSANSVARLIGE FORVALTNINGSREVISORER****Innstilling:**

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Margrete Mjølhus Kleivens og oppdragsansvarlige forvaltningsrevisor Knut Teppan Viks vurderinger av egen uavhengighet til orientering.

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Margrete Mjølhus Kleivens og oppdragsansvarlige forvaltningsrevisor Knut Teppan Viks vurderinger av egen uavhengighet til orientering.

Sak 30/22**HENVENDELSE FRA NOR INGENIØR AS OM LOVBRUDD****Innstilling:**

(saken fremmes uten innstilling til vedtak)

Behandling:

Kontrollutvalget drøftet saken.

Felles forslag til vedtak:

1. *Kontrollutvalget viser til kommunens praksis i forhold til innsynskrav nettopp er behandlet i en forvaltningsrevisjonsrapport og denne følges opp av kontrollutvalget.*
2. *Kontrollutvalget finner ikke grunn til å følge opp andre av de sakene, eller påstander, som er fremholdt i henvendelsen.*

Forslaget enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget viser til kommunens praksis i forhold til innsynskrav nettopp er behandlet i en forvaltningsrevisjonsrapport og denne følges opp av kontrollutvalget.
2. Kontrollutvalget finner ikke grunn til å følge opp andre av de sakene, eller påstander, som er fremholdt i henvendelsen.

Utskrift av saksprotokoll sendt 13.9.2022 til:

- *Nor Ingeniør AS*

Sak 31/22**REFERATSAKER****Innstilling:**

(saken fremmet uten innstilling til vedtak)

Behandling:**Referert:**

- A. SAKSPROTOKOLL FRA KOMMUNESTYRET 5.5.2022
 - Sak 26/22 – *Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020-2024*
- B. SAKSPROTOKOLL FRA KOMMUNESTYRET 30.6.2022
 - Sak 53/22 – *Årsregnskap og årsberetning 2021*
- C. K-SEKRETARIATET IKS – REPRESENTANTSKAPET
 - Møteprotokoll fra møtet 29.4.2022
- D. MITRA AS – INNKALLING TIL GENERALFORSAMLING
 - Innkalling til møte 13.5.2022
- E. SENJA AVFALL IKS – INNKALLING TIL REPRESENTANTSKAPET
 - Innkalling til møte 3.6.2022
- F. FILMCAMP AS – INNKALLING TIL GENERALFORSAMLING
 - Innkalling til møte 14.6.2022
- G. FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN – KONTROLLUTVALGSLEDER-SKOLEN 24.-25. OKTOBER
 - Invitasjon med program

Representanten Åge Konradsen orienterte fra deltakelsen på generalforsamlingen i Mitra AS (referatsak D) og representanten Helga A. Alver orienterte fra deltakelsen på generalforsamlingen i FilmCamp AS (referatsak F).

Felles forslag til vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

Forslaget enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

Sak 32/22
EVENTUELT

Innstilling:

(saken fremmet uten innstilling til vedtak)

Behandling:

- A. Møtedato
Neste møtedato flyttes til 14. oktober.
- B. Deltakelse på FKTs fagkonferanse
Leder orienterte fra deltakelsen på konferansen.

Felles forslag til vedtak:

- A. Neste møtedato fastsettes til 14. oktober.
- B. Leders redegjørelse tas til orientering.

Vedtak:

- A. Neste møtedato fastsettes til 14. oktober.
- B. Leders redegjørelse tas til orientering.

Utvalg: Kontrollutvalget i Senja kommune	Saksnummer: 34/2022	Møtedato: 14.10.2022	Saksbehandler: Inger Johansen
---	-------------------------------	--------------------------------	---

RAPPORTERING FRA REVISOR – PLANLEGGINGSFASEN - REVISJONSSTRATEGI 2022

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Saken gjelder:

Kontrollutvalgets plikt til å påse at kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte.

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

B: Utrykte vedlegg:

- Veileder vedrørende kontrollutvalgets påseeransvar overfor regnskapsrevisor

Saksutredning:

1. BAKGRUNNEN FOR SAKEN OG KONTROLLUTVALGETS ANSVAR

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir «revidert på en betryggende måte», jf. kommunelovens § 23-2 bokstav a. I kontrollutvalgsforskriftens § 3 (Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon) sies det bl.a. at:

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- a) kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte
- b) regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruks og avtaler med revisor

2. REVISORS ANSVAR OG OPPGAVER

Revisors ansvar og oppgaver er beskrevet i lovens § 24-2, hvor revisor bl.a. ansvar for å «planlegge, gjennomføre, dokumentere og rapportere sitt arbeid i samsvar med lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk».

Revisjonsstrategien vil være det styrende dokument for revisjonsarbeidet, og inneholder revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, og trekker hovedlinjene for hvordan revisjonen skal gjennomføres i løpet av revisjonsåret.

Det er i loven vist til «god kommunal revisjonsskikk», som er en rettslig standard. I rettslige standarder henvises det ikke til absolutte kriterier, men lovens innhold defineres til å være det som samfunnet som helhet eller enkelte grupper i samfunnet til enhver tid mener bør gjelde.

For å gi standarden *god kommunal revisjonsskikk* et nærmere innhold, er det utarbeidet internasjonale revisjonsstandarder (ISA-ene), som har noen tilleggsvurderinger som er spesifikke for enheter i offentlig sektor.

Etter ISA 300 – *Planlegging av revisjon av et regnskap*, skal revisor utarbeide en overordnet revisjonsstrategi som beskriver revisjonens omfang og angrepsmåte, tidspunkt og styring av oppdraget.

Utover revisjonsstrategien utarbeider revisor en mer detaljert plan for å håndtere de forskjellige forholdene som er identifisert i revisjonsstrategien. Den overordnede revisjonsstrategien og revisjonsplanen oppdateres og endres ved behov etter hvert som revisjonen utføres.

Kommunens internkontroll (egenkontroll) er sentralt ved revisors planlegging av oppdraget. I ISA 315 – *Identifisering og vurdering av risikoene for vesentlig feilinformasjon gjennom forståelse av enheten og dens omgivelser* – stilles det blant annet krav til revisor for hvordan revisor skal innhente og vurdere bevis i risikoarbeidet. ISA 315 er revidert og er gjort gjeldende fra regnskapsåret 2022.

Den reviderte standarden har mer tydelige krav til at revisor må dokumentere sin forståelse av enheten, regnskapsreglene og enhetens interne kontroll. Det vil si at revisor må dokumentere forståelse av hver komponent av enhetens interne kontroll, virksomhetens størrelse og kompleksitet mv. og hvorvidt revisor ser det som aktuelt å teste kontroller har fortsatt betydning for hvor omfattende og detaljert forståelse revisor må dokumentere.

3. REVISORS RAPPORTERING – KONTROLLUTVALGETS «PÅSE-ANSVAR» OVERFOR REGNSKAPSREVISOR

Revisors fremleggelse av sin revisjonsstrategi vil være et egnet bidrag for at kontrollutvalget kan oppfylles sin oppgave med å påse at regnskapet blir revidert på en betryggende måte.

I veilederen for kontrollutvalgets påse-ansvar overfor regnskapsrevisor, utarbeidet av Forum for Kontroll og Tilsyn har i 2019, presenterer påse-ansvaret i tre faser, der «holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet» er den ene fasen. Rapporteringen fra revisor i innværende møte gjelder planleggingsfasen. I veilederen er følgende beskrevet som gjelder denne fasen:

Orientering om planleggingsfasen

Kontrollutvalget kan be om at revisor orienterer om revisjonsplanen med revisjonsstrategi og risiko- og vesentlighetsvurderinger. Orienteringen bør være skriftlig og minst beskrive:

- a. hvordan revisor fastsetter vesentlighetsnivå og de ressurser (bemanning og kvalifikasjoner) som skal brukes i gjennomføringen av revisjonen*
- b. hvilken struktur revisor i sin revisjonstilnærming har på kommuneorganisasjonen*
- c. vesentlige regnskapsprinsipp og de viktigste områdene der revisor gjør skønsmessige vurderinger. Revisor bør også orientere om status for sin oppfølging av fjorårets revisjon*

Veilederen antas å være kjent for kontrollutvalget.

Revisor vil i møtet redegjøre for revisjonsstrategien. Tidligere praksis har vært at revisor presenterer strategien muntlig i møtet med en powerpointpresentasjon. Sekretariatet legger til grunn at presentasjonen gjøres tilgjengelig for kontrollutvalget/sekretariatet.

En relevant opplysning i denne saken er at KomRev NORD er medlem av Norges kommunerevisorforbund (NKRF). I regi av NKRF er det etablert en kvalitetskontrollordning som skal sikre at medlemmene reviderer i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

Finnsnes, den 29. september 2022

Inger Johansen
daglig leder

K-Sekretariatet

Utvalg: Kontrollutvalget i Senja kommune	Saksnummer: 36/2022	Møtedato: 14.10.2022	Saksbehandler: Inger Johansen
---	-------------------------------	--------------------------------	---

BUDSJETTRAMME 2023 – KONTROLL OG TILSYN – SENJA KOMMUNE

Innstilling til v e d t a k:

1. Budsjettramme for kontroll og tilsyn for 2023 vedtas med netto driftsutgifter på til sammen kr 2.670.000,- før lønns- og prisjusteringer for kontrollutvalgets egen virksomhet og eventuelle andre politiske vedtak.
2. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll og tilsyn bes innarbeidet i og skal følge formannskapetets samlede budsjettinnstilling til kommunestyret.

Saken gjelder:

Budsjettramme for kontrollutvalgets virksomhet for 2023 – Senja kommune.

Vedlegg til saken:

- A: Trykte vedlegg:
- B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 2 *Kontrollutvalgets rolle i fastsettelsen av budsjett for kontrollarbeid* - fastsetter framgangsmåten ved behandling av budsjett for kontrollutvalgets og revisjonens samlede virksomhet. Paragrafen lyder slik:

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

I kommunelovens § 14-3 tredje ledd fremgår det at formannskapet innstiller til vedtak om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning.

Det vises videre til Kontrollutvalgsboken, Kommunal- og regionaldepartementet, 3. utgave utgitt januar 2022, side 14:

Det er berre kommunestyret som kan endre budsjettframlegget frå kontrollutvalet. Grunnen til at budsjettet til kontrollutvalet er i ei særstilling, er at utvalet skal vere fritt og uavhengig av dei organa som utvalet skal kontrollere. Det er uheldig om administrasjonen eller eit organ som kontrollutvalet skal kontrollere, til dømes formannskapet, får innverknad på budsjetttramma til utvalet.

Formannskapet kan likevel, i sitt samla budsjett, føreslå eit lågare beløp enn det kontrollutvalet føreslår. Budsjettframlegget til kontrollutvalet skal likevel uendra følgje det samla budsjettframlegget til kommunestyret, slik at kommunestyret ved budsjetthandsaminga har informasjon om både kontrollutvalet sitt framlegg og formannskapet si innstilling til budsjett. Kommunedirektøren har ikkje høve til å gjere endringar i framlegget frå kontrollutvalet undervegs i prosessen.

Budsjettforslaget skal dekke både kontrollutvalgets egen virksomhet inkl. sekretariatsfunksjonen og kjøp av revisjonstjenester.

Post	Budsjett 2022*	Budsjett 2023
Møtegodtgjørelse	150 000	160 000
Tapt arbeidsfortjeneste	25 000	25 000
Arbeidsgiveravgift	11 000	10 000
Kurs, konferanser, opplæring mv.	90 000	90 000
Reiseutgifter	80 000	80 000
Møteutgifter	5 000	5 000
Kjøp av tjenester til revisjon	1 784 000	1 878 000
Kjøp av sekretariatstjenester	397 000	412 000
Diverse utgifter	18 000	10 000
Sum utgifter	2 560 000	2 670 000

* Budsjettallene for 2022 er brukt slik de fremstår i kontrollutvalgsak 37/21.

Kommentarer:

Revidert *Forskrift om godtgjøring og velferdsordninger for folkevelagte i Senja kommune* ble vedtatt av kommunestyret i møte 11.3.2021 i sak 40/21.

I forskriften er følgende bestemmelser gjeldende for godtgjørelser til kontrollutvalget:

§ 6 Utvalgsledere (Utvalg for Samfunnsutvikling, Utvalg for Helse og omsorg, Utvalg for oppvekst og kultur og Kontrollutvalg)

Utvalgsledere mottar en årlig fast godtgjørelse tilsvarende 4% av ordfører årsgodtgjørelse. Godtgjøringen skal kompensere for møter og representasjoner ut over de møter som fremgår av vedtatt møteplan. Godtgjørelsen utbetales månedlig og etterskuddsvis.

§ 8 Møtegodtgjørelse for andre

Møtegodtgjørelse fastsettes slik beskrevet i § 2a), herunder i prosent av ordførers årsgodtgjørelse.

b) Utvalg for Samfunnsutvikling, Utvalg for Helse og omsorg, Utvalg for oppvekst og kultur og Kontrollutvalg

- *Leder 0,25%*
- *Medlemmer og varamedlemmer 0,20%*

Ordførers godtgjørelse fastsettes til 116% av stortingsrepresentanters godtgjørelse (pr. 1. mai 2022 er stortingsrepresentanters godtgjørelse kr 1.064.318).

Det er tatt høyde for 6 møter i 2022, som i utgangspunktet antas å være normal aktivitet for utvalgets virksomhet. Kontrollutvalget i Senja kommune består av 7 medlemmer.

Posten for tapt arbeidsfortjeneste er stipulert.

Opplæring/ kurs/ konferanser omfatter utgifter til kursing i forbindelse med opplæring og for å holde medlemmene oppdatert på området tilknyttet kontrollutvalgets arbeid. Det er blant annet tatt høyde for at samtlige medlemmer kan delta på kontrollutvalgskonferansen. Reisekostnader er basert på en viss aktivitet til kurs/konferanser og reisevirksomhet i forbindelse med utvalgets møteaktiviteter.

I posten for diverse utgifter inngår medlemskontigenten til Forum for kontroll og tilsyn på kr 5.000.

Når det gjelder kjøp av revisjonstjenester fra KomRev NORD er denne prisjustert med anslått deflator på 3,7 %. KomRev NORD foretar regulering etter faktisk deflator ved fakturering 2. halvår (fakturering for 1. halvår 2023 skjer etter budsjettet deflator, dvs. 3,7 %. Denne fakturering blir dermed som en a-konto fakturering som etterberegnes etter reell deflator i august/september).

Honoraret til K-Sekretariatet er prisjustert med sist anslått deflator for 2022 som er 3,7 % (kilde: Kommuneproposisjonen 2023, - side 14).

Kjøp av sekretariatstjenester for kontrollutvalget og revisjonstjenester er i henhold til prospektene om opprettelse av selskapene K-Sekretariatet IKS og KomRev NORD IKS, og har tidligere vært behandlet i kontrollutvalgene og kommunestyrene. Fellesnemda vedtok i møte 30.1.2019 å videreføre deltakelse i K-Sekretariatet IKS og KomRev NORD IKS, jf. sakene 11-12/19.

Finnsnes, den 28. september 2022

Inger Johansen
daglig leder

K-Sekretariatet

Utvalg: Kontrollutvalget i Senja kommune	Saksnummer: 37/22	Møtedato: 14.10.2022	Saksbehandler: Inger Johansen
---	-----------------------------	--------------------------------	---

REFERATSAKER

Innstilling til v e d t a k:

(saken fremmes uten innstilling til vedtak)

Saken gjelder:

Orienteringer.

Vedlegg til saken:

- A: Trykte vedlegg:
- B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

Referater:

A. SAKSPROTOKOLL FRA KOMMUNESTYRET 22.9.2022

- Sak 91/22 – Kontrollutvalgets årsrapport for 2021
- Sak 75/22 – Retningslinjer disposisjonsfond

B. TILSYNSRAPPORT – SKOLENS SKTIVITETSPLIKT FOR Å SIKRE AT ELEVENE HAR ET TRYGT OG GODT SKOLEMILJØ

- Rapport av 28.1.2022 fra Statsforvalteren

Finnsnes, den 30. september 2022

Inger Johansen
daglig leder

K-SEKRETARIATET IKS
Postboks 6600 Stakkevollan

9296 TROMSØ

Vår ref: 2021/1175-7

Dato: 26.09.2022

Melding om vedtak - Kontrollutvalgets årsrapport for 2021

Utvalg:	Senja kommunestyre
Møtedato:	22.09.2022
Sak:	91/2022 - Kontrollutvalgets årsrapport for 2021

Behandling

42 representanter til stede.

Kontrollutvalgets innstilling:

Kontrollutvalgets årsrapport for 2021 tas til orientering.

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kontrollutvalgets årsrapport for 2021 tas til orientering.

Med hilsen

Asbjørn Beyer Log
Møtesekretær

Utvalg:	Senja kommunestyre
Møtedato:	22.09.2022
Sak:	75/2022 - Retningslinjer disposisjonsfond

Behandling

43 representanter til stede.

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

Retningslinjer for disposisjonsfond vedtas i henhold til følgende:

1. Disposisjonsfondets saldo skal følge de til enhver tid gjeldende finansielle måltall.
2. Disposisjonsfondet skal ikke benyttes til å øke driftsnivået i Senja kommune.
3. Disposisjonsfondet kan benyttes til finansiering av tilskudd til ideelle formål lag og foreninger hvor omsøkt aktivitetsstøtte er til gangs for kommunens innbyggere.
4. Det bevilges 250 000 kroner til frivillighetens år 2022.

Saksutredning

Arkivreferanse: 2022/3647-2

Saksbehandler: Pål Mathisen

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
	21.06.2022	Senja formannskap Senja kommunestyre

Retningslinjer disposisjonsfond

Rådmannens innstilling

Retningslinjer for disposisjonsfond vedtas i henholdt til følgende:

1. Disposisjonsfondets saldo skal følge de til enhver tid gjeldende finansielle måltall.
2. Disposisjonsfondet skal ikke benyttes til å øke aktivitetsnivået i Senja kommune.
3. Det kan benyttes inntil 2 mill. kr. til finansiering av tilskudd til ideelle formål lag og foreninger hvor omsøkt aktivitetsstøtte er til gangs for kommunens innbyggere

Saksopplysninger

I henhold til kommunelovens §14-2. c skal kommunene innarbeide måltall for utviklingen av kommunens økonomi. Formålet med måltall er langsiktighet, forutsigbarhet og bærekraft i kommunens planlegging og aktivitet. Ved langsiktig sunn drift vil en kommune bygge opp reserver gjennom disposisjonsfondet. Oppbygging av et disposisjonsfond sikrer at en kommune kan håndtere uforutsette hendelser på kort sikt uten at det påvirker tjenestene på kort sikt mens utfordringer løses i det langsiktige bildet. Således er det sentralt at en kommune kan planlegge for å bygge opp sitt disposisjonsfond.

Senja kommune har måltall for disposisjonsfondet og også havbruksfondet. Inntil omstilling er gjennomført og Senja kommune kan budsjettere med positivt netto driftsresultat, er disse og andre måltall midlertidig fryst. I måltall for havbruksfondet ligger det retningslinjer for hvordan disse skal anvendes, mens det for disposisjonsfondet ikke gjør det.

I en omstilling som Senja kommune er midt i, og som forventes å være en kontinuerlig prosess når en også ser litt fram i tid hvor kommunen fra 2035 får redusert sine inntekter som følge av nedtrapping av inndelingstilskuddet fram mot 2040. Senja kommune sitter da igjen med ett inndelingstilskudd, en reduksjon på ca. 48 mill. kr., som det er viktig er med når en planlegger for framtiden.

Rådmannen ser det litt utfordrende å sette noen absolutte krav til bruk av disposisjonsfondet knyttet til hvem og hvilke aktører som kan tildeles midler fra fondet. I utgangspunktet finnes næringsfond hvor midler tildeles etter gitte kriterier, og slik sett er næringsliv og tilstøtende aktiviteter dekt inn. Slik

rådmannen vurderer det gjenstår da ideelle lag og foreninger hvor det ikke er midler dedikert gjennom fond i Senja kommune.

Vurdering

Rådmannen tenker det er hensiktsmessig at det avsettes midler som favner ideelle lag og foreninger gitt at disposisjonsfondet er godt oppbygd og driften i balanse. Det er viktig å støtte opp om frivilligheten i kommunen som er med å skape et bedre Senjasamfunn og også bolyst. Dette vil være i tråd med Kommuneplanens samfunnsdel hvor et av flere mål er «Senja kommune skal støtte opp om et bredt, lokalt kulturtilbud med et levende og aktivt foreningsliv der folk bor».

Senja rådhus, 12.06.2022

Hogne Eidissen
rådmann

37/22

B.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmarkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

TILSYNSRAPPORT

Skolens aktivitetsplikt for å sikre at elevene har
et trygt og godt skolemiljø

Senja kommune – Finnsnes
barneskole

28.01.2022

Sammendrag

Statsforvalteren i Troms og Finnmark har ført tilsyn med Senja kommune og Finnsnes barneskole. Temaet for tilsynet er arbeidet med elevenes psykososiale skolemiljø på skolenivå.

Vi har undersøkt om Finnsnes barneskole oppfyller pliktene til å følge med og gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak ved mistanke eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.

Som en del av tilsynet gjennomførte vi besøk på Finnsnes barneskole 21. og 22. oktober 2021. Vi har snakket med elever, foreldre, ansatte og rektor. I tillegg har skolen gjennomført egenvurdering og sendt inn øvrig dokumentasjon til oss. Rapportens tilhørende vedlegg viser den komplette oversikt over dokumentasjonsgrunnlaget. Videre har vi innhentet informasjon fra våre egne systemer og offentlige registre samt informasjon fra skolens og kommunens nettside.

Med utgangspunkt i den informasjonen vi har mottatt gjennom egenvurderinger, dokumentasjon og intervjuer, konkluderte vi i foreløpig rapport av 15.11.2021 med at skolen ikke oppfylte alle lovkrav i aktivitetsplikten for å sikre at elevene har et trygt og godt skolemiljø. Vi varslet derfor pålegg om retting.

Senja kommune ved Finnsnes barneskole har innen fristen 06.12.2021 sendt inn en redegjørelse. Det er vist til at skolen har iverksatt tiltak og gjort endringer med hensyn til de lovkrav som Statsforvalteren vurderte ikke å være oppfylt. På bakgrunn av kommunens erklæring og dokumentasjon som er innsendt, er vi etter en samlet vurdering i den endelige rapporten, nå kommet til at skolen oppfyller regelverket på alle de områdene som er undersøkt. Vi fatter derfor ikke vedtak med pålegg om retting, slik det var forhåndsvarslet i den foreløpige rapporten, men vi avslutter tilsynet.

Når det gjelder begrunnelsen for hvorfor vi har konkludert med at lovkravene er oppfylt, viser vi til våre vurderinger i rapporten til hvert enkelt lovkrav. Vi ønsker å påpeke at våre konklusjoner bygger på et konkret kildemateriale og tar bare utgangspunkt i status på det tidspunktet tilsynsrapporten er datert.

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	4
1.1	Kort om kommunen.....	4
1.2	Om gjennomføringen av tilsynet.....	4
2	Plikten til å følge med og gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak ved mistanke eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt	5
2.1	Rettslige krav	5
2.2	Våre undersøkelser og vurderinger	7
2.3	Våre konklusjoner etter foreløpig rapport 15.11.2021.....	35
3	Våre konklusjoner etter kommunens redegjørelse 06.12.2021.....	36

1 Innledning

Statsforvalteren fører tilsyn med offentlige skoler, jf. opplæringsloven § 14-1 første ledd, jf. kommuneloven kapittel 30.

I tilsyn kontrollerer vi om kommunen og skolen oppfyller opplæringsloven med forskrifter.

For de tilfeller Statsforvalteren konkluderer med at et rettslig krav ikke er oppfylt, betegnes dette som lovbrudd, uavhengig av om det er opplæringsloven eller forskrifter til opplæringsloven, som er brutt. Dersom kommunen og skolen ikke oppfyller regelverket, kan vi gi pålegg om retting dersom kommunen ikke retter opp lovbrudd etter en fastsatt frist.

Det er kommunen som har det overordnede ansvaret for at kravene i opplæringsloven blir overholdt, jf. opplæringsloven § 13-10. Eventuelle pålegg blir dermed adressert til kommunen, som har det overordnede ansvaret for at skolen retter opp brudd på regelverket.

Våre tilsyn er offentlig myndighetsutøvelse, noe som innebærer at vi skal gjennomføre tilsynet i samsvar med reglene i forvaltningsretten og offentlighetsloven. I tilsynet behandler vi personopplysninger. Les mer om vår behandling av personopplysninger på [www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/](http://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/tilsyn/).

1.1 Kort om kommunen

Per 2.kvartal 2021 består Senja kommune av 14 736 innbyggere. ¹ Det er 17 grunnskoler i kommunen, hvorav 14 offentlige og 3 private.

Finnsnes barneskole har totalt omkring 400 elever.²

1.2 Om gjennomføringen av tilsynet

Vi åpnet tilsyn med Senja kommune i brev av 22.01.2021. Dere ble pålagt å levere dokumentasjon til oss. Vi har fått dokumentasjonen for å gjennomføre tilsynet.

Temaet for tilsynet er elevens psykososiale skolemiljø. I tilsynet undersøker vi om Finnsnes barneskole oppfyller kravene i regelverket når det gjelder skolens aktivitetsplikt for å sikre elevens rett til et trygt og godt skolemiljø, jf. opplæringsloven kapittel 9A.

Vi har kontrollert følgende undertemaer:

1. Plikten til å følge med og gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak ved mistanke eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, jf. opplæringsloven § 9A-2, § 9A-4, § 9-1 og kommuneloven § 25-1.

¹ Statistisk sentralbyrå (11.10.2021)

² Skoleporten.udir.no (11.10.2021)

2. Plikten til å varsle, undersøke og sette inn tiltak dersom en som jobber på skolen, krenker en eller flere elever, jf. opplæringsloven § 9A-4, § 9A-5, § 9-1 og kommuneloven § 25-1.
3. Plikten til å gjennomføre, evaluere og tilpasse tiltak, jf. opplæringsloven § 9 A-4, §9A-9 første ledd, forvaltningsloven § 11 og kommuneloven § 25-1.

Vi har ikke sett på hvordan dere oppfyller andre krav i regelverket.

Formålet med tilsynet er å kontrollere om kommunen oppfyller kravene i regelverket når det gjelder skolens aktivitetsplikt for å sikre at elevene har et trygt og godt skolemiljø. Tilsynet skal fremme kunnskap om regelverket og bidra til å øke kommunens evne til å tolke og etterleve regelverket.

Dersom Senja kommune og Finnsnes barneskole ikke følger regelverket, kan vi pålegge retting.

Det er kommunen som har det overordnede ansvaret for at kravene i opplæringsloven blir overholdt, jf. opplæringsloven § 13-10. Vi gir derfor eventuelle pålegg i tilsynet til kommunen som har ansvaret for at skolen retter opp brudd på regelverket.

Vi sendte foreløpig tilsynsrapport til dere 15.11.2021. I den presenterte vi våre foreløpige vurderinger og konklusjoner. [Dere har kommentert innholdet i den foreløpige rapporten innen fristen 06.12.2021. Vi har behandlet kommentarene fra dere under hvert av de aktuelle temaene.]

2 Plikten til å følge med og gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak ved mistanke eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø

2.1 Rettslige krav

Plikten til å følge med og gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak ved mistanke eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø

Aktivitetsplikten er beskrevet i opplæringsloven (heretter oppl.) § 9 A-4. Rektor må bestemme hvordan de som jobber på skolen skal arbeide for å oppfylle delpliktene i aktivitetsplikten, og følge opp at dette blir gjort, jf. oppl. §§ 9 A-4, 9-1 og kommuneloven § 25-1.

Plikten til å følge med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø

Alle som jobber på skolen, skal være oppmerksomme på forhold eller oppførsel som kan tyde på at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Dere skal følge spesielt godt med på sårbare elever. Dere må skaffe dere informasjon fra elevene om hvordan de opplever skolemiljøet. Det er elevenes egne subjektive opplevelse av skolemiljøet som er avgjørende. Dere skal dokumentere hvordan dere følger med.

Plikten til å gripe inn mot krenkelser dersom det er mulig

Plikten til å gripe inn handler om umiddelbart å stanse negativ oppførsel, for eksempel ved å bryte opp en slåsskamp eller stanse en utfrysningssituasjon. Alle som jobber på skolen,

skal ha nulltoleranse mot krenkelser som for eksempel utestenging, isolering, baksnakking, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Dere skal dokumentere hvordan dere griper inn.

Plikten til å varsle rektor

Plikten til å varsle rektor gjelder all mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Tilsvarende gjelder tilfeller der en elev sier ifra om at han eller hun ikke opplever skolemiljøet som trygt og godt.

Å ha en mistanke vil si å ha en følelse av eller antagelse om at eleven ikke har det trygt og godt på skolen. Saken bestemmer hvor raskt rektor må få varsel.

Rektor skal varsle skoleeieren om alvorlige tilfeller. Dette kan gjelde saker der krenkelsene er særlig voldelige eller integritetskretnende, eller der skolen over noe tid ikke har klart å løse en sak. Dere skal dokumentere det dere gjør for å varsle.

Plikten til å undersøke alle saker

Så snart dere får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø skal dere undersøke saken nærmere.

Alle elever som er involvert i saken, har rett til å uttale seg. Dere skal tilrettelegge og ufarliggjøre samtalen. Elevene kan ha med seg foreldrene eller andre som støtte eller få dem til å uttale seg på sine vegne.

Undersøkelsene skal få frem fakta om situasjonen, bakgrunnen for elevens opplevelse og hva i elevens omgivelser som påvirker hvordan eleven opplever skolemiljøet. Dere må innhente nok informasjon til å avdekke hva som har skjedd, og om én eller flere elever opplever at skolemiljøet ikke er trygt og godt. Dere skal dokumentere hvordan dere undersøker saken.

Plikten til å sette inn egnede tiltak

Plikten til å sette inn tiltak gjelder uavhengig av årsaken til at eleven ikke opplever skolemiljøet som trygt og godt.

Dere skal velge tiltak ut fra faglige vurderinger av hva som er egnede tiltak. Vurderingene skal basere seg på kunnskap, prinsipper og verdier som er utviklet og anerkjent av kompetente fagmiljøer. Dere må tilpasse tiltakene til saken og elevens helhetlige behov.

Dere må ta stilling til hva som er elevens beste i saken. Dette gjelder også for andre elever som er involvert i saken eller blir direkte påvirket av tiltakene. Momenter i vurderingen kan være elevens syn på hva som bør være innholdet i aktivitetsplanen, elevens identitet og karaktertrekk og egenskaper, familiemiljø og nære relasjoner, beskyttelse, omsorg og sikkerhet, sårbarhet eller sårbare situasjoner, elevens rett til liv og utvikling, elevens fysiske og psykiske helse og elevens rett til utdanning. Det skal sterke hensyn til for at dere kan sette elevens beste til side. Dere må ta stilling til hvor stor vekt elevens beste skal ha.

Samlet sett skal dere gjennomføre de tiltakene som med rimelighet kan forventes av dere i den enkelte saken.

Plikten til å straks varsle, undersøke og sette inn tiltak dersom en som jobber på skolen, krenker en eller flere elever

Den skjerpede aktivitetsplikten er beskrevet i oppl. §§ 9 A-4 og 9 A-5.

Rektor må bestemme hvordan de som jobber på skolen skal arbeide for å oppfylle delpliktene i den skjerpede aktivitetsplikten, og følge opp at dette blir gjort, jf. oppl. §§ 9 A-4, 9 A-5, 9-1 og kommuneloven § 25-1.

Plikten til å straks varsle rektor og skoleeier

Alle som jobber på skolen, skal varsle rektor straks, dersom de får mistanke om eller kjennskap til at en som jobber på skolen, krenker en eller flere elever. Rektor skal varsle skoleeieren straks. Dersom det er en ansatt i skoleledelsen som krenker elever, skal skoleeieren få varsel istedenfor rektor. Dere skal dokumentere hvordan dere varslar.

Hva som er å krenke, skal dere tolke vidt. Det kan være direkte krenkelser, men også mer indirekte krenkelser som utestenging, isolering og baksnakking. Hvordan elevene opplevde krenkelsen, er uten betydning for plikten til å varsle. Det er tilstrekkelig med mistanke for at plikten til å varsle inntreffer. Å ha en mistanke vil si å ha en følelse av eller antagelse om at en som jobber på skolen, krenker en eller flere elever.

Plikten til å undersøke saken straks

Dere må undersøke hva som har skjedd. Dere skal dokumentere hvordan dere undersøker saken. Hvis undersøkelsene viser at en som jobber på skolen, har krenket elever, må dere undersøke hvordan elevene opplevde dette. Hvis det er elever som ikke har et trygt og godt skolemiljø som følge av krenkelsene, må dere vurdere hvilke tiltak dere skal sette inn. En elev som krenkelsen direkte retter seg mot, har rett til å uttale seg. Dere skal tilrettelegge og ufarliggjøre samtalen. Eleven kan ha med seg foreldrene eller andre som støtte, eller få dem til å uttale seg på sine vegne. Dersom krenkelsen rettet seg mot en større gruppe elever, for eksempel en klasse, kan det være tilstrekkelig å snakke med klassen samlet eller med en del av elevene.

Plikten til å straks sette inn egnede tiltak

Hvis en eller flere elever opplever å ikke ha et trygt og godt skolemiljø som følge av krenkelsen, gjelder skolens aktivitetsplikt. Dere skal så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at eleven får et trygt og godt skolemiljø.

Plikten til å gjennomføre, evaluere og tilpasse tiltak

Aktivitetsplikten er beskrevet i oppl. § 9 A-4. Rektor må bestemme hvordan de som jobber på skolen skal arbeide for å oppfylle tiltaksplikten, og følge opp at dette blir gjort, jf. oppl. §§ 9 A-4 og 9-1 og kommuneloven § 25-1.

Plikten til å utarbeide en skriftlig plan

Dere skal lage en skriftlig plan som skal angi hvilken elev planen gjelder, hvilket problem tiltakene skal løse, hvilke tiltak dere har planlagt, når dere skal gjennomføre tiltakene, hvem som er ansvarlig for gjennomføringen av tiltakene, og når dere skal evaluere tiltakene. Eleven og foreldrene til eleven som saken gjelder, har rett til å få de delene av planen som omhandler eleven. Hvis eleven er over 18 år, har ikke foreldrene rett til å få planen.

Plikten til å gjennomføre, evaluere og tilpasse tiltakene

Dere må gjennomføre alle tiltakene som følger av planen. Videre må dere dokumentere at dere gjennomfører tiltak i tråd med planen. For å kunne evaluere tiltakene, må dere skaffe dere tilstrekkelig informasjon om hvordan tiltakene har virket. Eleven som tiltakene gjelder, har rett til å uttale seg. Dere skal tilrettelegge og ufarliggjøre samtalen. Eleven kan ha med seg foreldrene eller andre som støtte, eller få dem til å uttale seg på sine vegne. Dere må vurdere hvordan tiltakene har virket. Dere må endre tiltakene eller sette inn nye tiltak, dersom eleven fortsatt opplever å ikke ha et trygt og godt skolemiljø. Evalueringen kan også føre til at dere forlenger tiltak som virker. Dere skal fortsette med å sette inn tiltak, så lenge eleven ikke opplever at skolemiljøet er trygt og godt, og det finnes egnede tiltak som skolen kan sette inn.

Dere skal informere elever og foreldre om at de kan melde saken sin til statsforvalteren dersom de mener at skolen ikke oppfyller aktivitetsplikten, jf. forvaltningsloven § 11 og oppl. § 9 A-9 første ledd. Våre undersøkelser og vurderinger

2.2 Våre undersøkelser og vurderinger

2.2.1 Plikten til å følge med og gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak ved mistanke eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø,

jf. opplæringsloven § 9 A-4.

2.2.1.1 Alle som jobber på skolen, skal ha kunnskap om at det er elevens subjektive opplevelse som avgjør om eleven har et trygt og godt skolemiljø

Statsforvalteren undersøker om alle som jobber på skolen, har eller får kunnskap om at det er elevens subjektive opplevelse som avgjør om eleven har et trygt og godt skolemiljø.

Observasjoner

Senja kommune ved skoleeier har utarbeidet *Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø*. Denne planen er inndelt i flere deler. En av delene omhandler aktivitetsplikten i Opplæringsloven som er tema i dette tilsynet. Statsforvalteren har forstått det slik at Finnsnes barneskole tar utgangspunkt i denne planen i sitt arbeid med aktivitetsplikten.

Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø nevner at det er elevens subjektive opplevelse som avgjør om eleven har et trygt og godt skolemiljø. Planen viser til at det er avgjørende hvordan eleven selv opplever at det er å være på skolen.

I egenvurderingen i RefLex har alle respondenter svart bekreftende på spørsmålet om de tar utgangspunkt i elevens subjektive opplevelse av situasjonen når de vurderer om en elev har et trygt og godt skolemiljø.

Skoleledelsen uttaler i intervju med oss at dette er et tema som diskuteres hver dag i ulike sammenhenger på skolen. I tillegg forteller skoleledelsen at «elevens subjektive opplevelse» er oppe hvert år som tema ved oppstart av nytt skoleår. I disse sammenhengene diskuterer man i personalet hva «elevens subjektive opplevelse» innebærer.

Statsforvalterens vurdering

Skolens planer tydeliggjør at det er elevens egen opplevelse som er avgjørende for om eleven har et trygt og godt skolemiljø. Ut fra den skriftlige dokumentasjonen vi har fått fra skolen, kan vi sannsynliggjøre at skolens ansatte har fått kunnskap om at det er elevens subjektive opplevelse som er avgjørende for om eleven har et trygt og godt skolemiljø.

I intervju med ledelsen vises det til at dette har vært et tema på planleggingsdagene hver høst. Vi har fått oversendt program for planleggingsdagene for Finnsnes barneskole som ble gjennomført høsten 2020 og høsten 2021. Programmet for planleggingsdagene i 2021 har overskriften «Rutiner psykososialt miljø». Tilsynsdokumentasjonen vi har fått oversendt fra skolen inneholder ingen nærmere beskrivelser av hvordan opplæringsloven kapittel 9A ble gjennomgått og vi har ingen nærmere kjennskap til hvor detaljert lovverket ble gjennomgått.

Konklusjon

Etter en helhetsvurdering, mener vi at tilsynsdokumentasjon og våre egne undersøkelser, sannsynliggjør at alle som jobber på skolen har kjennskap til at det er

elevens subjektive opplevelse som avgjør om eleven har et trygt og godt skolemiljø.

Lovkravet vurderes som oppfylt.

2.2.1.2 Rektor skal sikre at alle som jobber på skolen, følger med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø, og at de følger spesielt godt med på elever med en særskilt sårbarhet

Statsforvalteren undersøker om rektor har gitt alle som jobber på skolen, kompetanse slik at de kan gjenkjenne tegn på at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Rektor skal også sørge for å gjøre alle som jobber på skolen, kjent med hvilke forhold rundt en elev som kan gjøre eleven særskilt sårbar. Videre må rektor følge opp at alle som jobber på skolen, i praksis er oppmerksomme på forhold eller oppførsel som kan tyde på at en elev ikke har det bra, og følger spesielt godt med på eleven som kan være særskilt sårbare. I tillegg må rektor sikre at skolen innhenter tilstrekkelig informasjon fra elevene om hvordan de har det på skolen.

Observasjoner

I Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø er det redegjort for følge med plikten, hvordan det skal følges med og hva ansatte skal se etter når de følger med. Samme plan nevner ikke at skolen har et skjerpet ansvar for å ivareta og følge med på særskilt sårbare elever. Det er heller ikke gitt eksempel på hva slik sårbarhet kan være knyttet til.

I nevnte plan er plikten til å følge med nevnt i stikkordsform og det er listet opp noen punkter om hva de ansatte må være oppmerksomme på. Den skjerpede plikten knyttet til særskilt sårbare elever er ikke nevnt.

Finnsnes barneskole gjennomfører Klassetrivsel (ikke-anonym skolemiljøundersøkelse) to ganger hvert skoleår for å følge med og innhente informasjon om elevenes skolemiljø. Utover dette gjennomføres også elevundersøkelsen årlig. I tillegg har skolen flere elevsamtaler gjennom året.

Skolen har en plan for tilsyn i friminuttene. Denne har fått navnet «Rutiner for tilsyn ved Finnsnes barneskole», heretter kalt tilsynsplan. Planen er dynamisk slik at den kan endres i løpet av skoleåret. Den er tilgjengelig for ansatte.

Tilsynsplanen beskriver hvem som skal ha tilsyn, tidspunkt for tilsyn og skolens ulike soner hvor det skal gjennomføres inspeksjon. Inspeksjonsplanen presiserer også at det skal gjennomføres tilsyn ved bussholdeplassen. I skolens tilsynsplan er det gitt nærmere retningslinjer for hvordan tilsyn ved Finnsnes barneskole skal gjennomføres. Det er presisert at de voksne skal være synlig for elevene både i skolens inne- og utearealer.

Skolen har satt av tid til ulike møtearenaer. Formålet med disse møtene er samarbeid om felles elever, oppdatering, oppgavefordeling, utviklingsarbeid m.m. Skolen har ikke dokumentert mer inngående hva som er tema på disse møtene, og hvorvidt elevens psykososiale skolemiljø er et tema som drøftes på noen av disse møtene. I intervju påpekes det at de ofte bruker tid til å drøfte enkeltsaker og arbeide casebasert på disse møtene.

I egenvurderingen i RefLex har en av nitten respondenter svart «nei» på spørsmålet om de har fått kompetanse slik at de kan gjenkjenne tegn på at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. På spørsmålet om alle som jobber på skolen, alltid følger med på om den enkelte eleven har et trygt og godt skolemiljø svarer alle respondenter «ja».

På spørsmålet om alle som jobber på skolen er gjort kjent med hvilke forhold rundt en elev som gjøre eleven særskilt sårbar, har en av 19 respondenter svart «nei».

Respondentene har utdypet sitt svar med at ikke alle ansatte informeres om særskilt sårbare elever, men de som jobber i team rundt eleven får denne informasjonen. Alle 19 respondenter har svart «ja» på spørsmål om alle som jobber på skolen, alltid følger spesielt godt med på om de særskilt sårbare elevene har et trygt og godt skolemiljø.

Alle respondenter har svart bekreftende på spørsmål om skolen innhenter informasjon om hvordan elevene generelt opplever skolemiljøet.

I vårt intervju med skoleledelsen påpekes det at det gjennomføres opplæring i personalet ved oppstart av nytt skoleår. Her gjennomgås også skolens rutiner i arbeidet med elevenes skolemiljø. Skoleledelsen viser også til at det arbeides med caser knyttet til temaet.

Skoleledelsen viser til at de har gode rutiner for tilsyn i friminuttene og at de generelt innhenter informasjon om elevens skolemiljø. Her vises det også til gjennomføring av spørreundersøkelse «Klassetrivsel» to ganger hvert skoleår på alle trinn. Samtidig sier skoleledelsen at dette er et tema på trinnmøtene og drøftes blant de ansatte som er tett på elevene det gjelder.

De som jobber rundt eleven, får informasjon dersom det er forhold rundt eleven som gjør eleven særskilt sårbar.

Andre intervjuobjekter opplever at skolens inspeksjonsplan fungerer og stort sett følges opp i praksis. Ved fravær dekkes det også opp med vikarer som gjennomfører inspeksjon.

Når det gjelder å få informasjon om særskilt sårbare elever og følge ekstra godt med på disse elevene, viser intervjuobjektene til at dette er et tema på planleggingsdager ved oppstart av nytt skoleår og på trinnmøter. Alle ansatte kjenner ikke like godt til alle elevene, og at det dermed kan være vanskelig å faktisk se alle og følge med på alle.

Elevene sa i intervju at de ser at de voksne er til stede i friminuttene og at de sirkulerer rundt på skolens område. Enkelte elever sier at de voksne er mest til stede på fremsiden av skolebygget. I tillegg sier en elev at det er sjelden voksne tilstede på baksiden av skolebygget, og aldri noen voksne ved blåhytta. I intervju med elevene blir det også nevnt at det ikke er voksne på veien ned til busstoppet.

Elevene sier at skolen generelt innhenter informasjon om hvordan de opplever skolemiljøet gjennom Klassetrivsel-undersøkelsen, elevundersøkelsen og gjennom samtaler. Noen opplever at voksne generelt spør elevene om hvordan de har det.

Statsforvalterens vurderinger

Egenvurderingen i RefLex og våre funn i intervju tyder på at de fleste ansatte er gjort

kjent med plikten til å følge med og skolens rutiner for å følge med. Skolen har gode rutiner for tilsyn i friminuttene. Det settes også inn vikar ved fravær. Både lærere og elever gir tilbakemelding på at de ansatte aktivt følger med i friminuttene og er synlig for elevene.

Finnsnes barneskole har gode rutiner for å innhente informasjon om hvordan elevene generelt opplever skolemiljøet. Skolen gjennomfører jevnlig anonyme og ikke-anonyme undersøkelser om elevenes psykososiale skolemiljø. Skolen har et mål om å gjennomføre Klassetrivsel-undersøkelsen to ganger hvert skoleår. Dette fremgår av skolens planer, og ble også påpekt i våre intervju av både ansatte og elever. Ikke-anonyme undersøkelser er egnet for å gjøre skolens ansatte kjent med hvilke elever som ikke har et trygt og godt skolemiljø.

De fleste ansatte kjenner til *Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø*, hvor følge med plikten er gjort rede for. De fleste kjenner også til skolens rutiner for tilsyn hvor det er beskrevet mer i detalj hva og hvordan den ansatte skal følge med.

Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø nevner ikke at ansatte har en skjerpet plikt til å ivareta sårbare elever. Intervjuobjekter informerer oss om at dette er et tema på trinnmøtene og at de utveksler informasjon om enkeltelever de må være ekstra oppmerksomme på. Det er imidlertid uklart om personalet har fått opplæring i hvilke forhold rundt en elev som kan gjøre eleven særskilt sårbar. I intervju framgår det at særlig ikke-pedagogisk personell ikke er med på fellesmøter. Det er ikke noe system på skolen som sørger for at alle ansatte på skolen har fått kompetanse om hvilke forhold rundt en elev som kan gjøre eleven særskilt sårbar.

Konklusjon

Det er ikke sannsynliggjort at skolens rutiner for tilsyn sikrer at de voksne følger godt nok med på alle områder rundt skolen. Elevene fortalte i intervju at det skjer mye uønsket på skolens bakside, på vei til og fra skolebussen og at det ikke er nok voksne tilstede. Lærerne bekrefter dette i intervju og sier at de vet at det skjer mye på skolebyggets bakside og på veien til og fra skolebussen.

Etter en helhetsvurdering finner Statsforvalteren det ikke sannsynliggjort at rektor har sørget for å gjøre alle som jobber på skolen, er kjent med hvilke forhold rundt en elev som kan gjøre eleven særskilt sårbar. Denne kjennskapen er en viktig forutsetning for å kunne følge spesielt godt med på elever med en særskilt sårbarhet.

Vi vurderer også at skolen ikke har tilstrekkelige rutiner som sikrer at skolen følger godt nok med på skolebyggets bakside og på veien til og fra skolebussen.

I vår foreløpige rapport vurderte vi lovkravet som ikke oppfylt.

Skolen har i sin uttalelse av 06.12.2021 til foreløpig rapport vist til at man nå sikrer at alle som jobber på skolen, følger med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø, og at de følger spesielt godt med på elever med en særskilt sårbarhet. Skolen skriver at dette nå sikres gjennom endrede tilsynsrutiner hvor to vakter i tillegg til de ordinære vaktene har fått i konkret oppgave å oppsøke områdene elevene opplever som utrygge. I tillegg skriver skolen at tilsynsfolderen (retningslinjer for tilsyn) nå er oppdatert med informasjon om elever som kan være særlig sårbare. Videre skriver skolen at dokumentet *Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø* er oppdatert med et eget avsnitt med fokus på faktorer som kan øke sårbarheten hos barn og unge, mulige

kjennetegn på sårbarhet og hvordan skolen skal arbeide med skolemiljøsaker og særskilt sårbare elever. Skolen presiserer også at endringer i rutiner er gjort kjent i personalet gjennom skolens intranett og i morgenmøte fredag 03.12.2021.

Lovkravet vurderes nå som oppfylt.

2.2.1.3 Rektor skal sørge for at alle som jobber på skolen, griper inn mot krenkelser som for eksempel utestenging, isolering, baksnakking, mobbing, vold, diskriminering og trakassering, dersom det er mulig

Statsforvalteren undersøker om rektor sørger for at alle som jobber på skolen, har kompetanse til å gripe inn mot krenkelser som for eksempel utestenging, isolering, baksnakking, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Videre undersøker vi om rektor forsikrer seg om at alle griper inn mot krenkelser, dersom det er mulig i praksis.

Observasjoner

Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø understreker at man skal gripe inn mot krenkelser som mobbing, vold, diskriminering eller trakassering hvis det er mulig.

Som nevnt over i pkt. 2.2.1.2, var det satt av 45 minutter på planleggingsdagen hvor «Rutiner psykososialt miljø» var satt opp som tema. I tillegg var det på en av planleggingsdagene satt av 90 minutter til Jon Halvdan Lenning (Mobbeombud) som skulle snakke om seks forskjellige kulepunkter.

I skolens *tilsynsplan* er det understreket at man under tilsyn skal gripe inn i uønskede situasjoner. I disse rutinene er det også beskrevet hvordan man gjennomfører en verbal irettesettelse/reprimande. Utover dette fremgår det også beskrivelse av hvilke situasjoner man griper inn i og hvordan man griper inn. Det presiseres i rutinen at skolen ikke godtar mobbing.

I egenvurderingen i RefLex har en av 19 respondenter svart «nei» på om alle som jobber på skolen, er kjent med hvordan de skal gripe inn mot krenkelser. På spørsmål om alle som jobber på skolen alltid griper inn mot krenkelser, svarer alle respondenter «ja» på dette. To respondenter, svarer «nei» på spørsmålet om de dokumenterer situasjoner der en som jobber på skolen, griper inn mot krenkelser.

I intervju med skoleledelsen svarer de at plikten til å gripe inn arbeides med på ulike måter: i personalet med utgangspunkt i skolens kjerneverdier, stoppreaksjoner, ulike reaksjonsmåter i tilsynsrutinene, case-jobbing, dialogkafe, etc. Skoleledelsen understreker at dette er et tema der man aldri blir utlært.

Rektor fortalte i intervju at det er jobbet med gripe inn-plikten ved hjelp av rollespill og kollegaveiledning. Rektor viste også til at personalet får en gjennomgang av denne delplikten hvert skoleår.

I intervju med skolens øvrige ansatte bekreftes det at det har vært arbeidet med rollespill, dialogkafe og caser over temaet gripe inn-plikten. Flere påpeker også at bruk av tvang har vært diskutert og at det er klargjort at det ikke er lov å bruke fysisk makt når de griper inn mot krenkelser. Noen påpeker samtidig at gripe inn plikten ikke har vært diskutert nylig, og ikke alle nyansatte har fått kompetanse om hvordan de skal gripe inn mot krenkelser.

På spørsmål om ansatte griper inn på samme måte og på det samme, påpekte de ansatte at dette kan variere noe.

Elevene vi snakket med opplevde at voksne både grep inn og ikke grep inn mot uønsket atferd. Elevene nevnte noen episoder hvor voksne hadde sagt ifra for å få stopp på krenkelser. De nevnte også at de ikke hadde sett at skolens ansatte hadde latt være å gripe inn dersom de var til stede og vitne til hva som skjedde. Elever uttalte også at det kunne variere fra ansatte til ansatte om hvordan inngripen skjer.

Statsforvalterens vurderinger

Vi anser det som positivt at samtlige bortsett fra en respondent har svart «ja» på om de er kjent med hvordan de skal gripe inn mot krenkelser. I intervju med de ansatte sier de at dette er et tema som drøftes både på fellesmøter og i enkeltsaker.

Ut fra dokumentasjonen og våre egne undersøkelser, vurderer vi at rektor har sørget for å gjøre alle i personalet på skolen kjent med plikten til å gripe inn og hvordan slik inngripen skal skje. I intervju er det flere som påpeker at dette er et tema på planleggingsdager og ellers fortløpende gjennom skoleåret i ulike sammenhenger.

Det er videre viktig at personell som har en mer distansert elevkontakt, også får denne informasjonen jevnlig. Vaktmestere, kantinepersonell, rengjøringspersonell m.fl. er ofte tett på elevene i friminutt og overganger. Derfor er det viktig at disse også føler seg trygge på å gripe inn mot eventuelle krenkelser.

Videre mener vi at gripe inn plikten er beskrevet i *Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø*. Vi mener samtidig at skolens skriftlig rutiner redegjør for plikten til å gripe inn, og gir føringer for hvordan og når ansatte skal gripe inn. Dette er viktig for å sikre en felles praksis slik at hver enkelt ansatt føler seg trygg når det oppstår slike situasjoner.

Konklusjon

Etter dette finner vi det sannsynliggjort at alle som jobber på skolen, griper inn mot krenkelser som for eksempel utestenging, isolering, baksnakking, mobbing, vold, diskriminering og trakassering, dersom det er mulig.

Lovkravet vurderes som oppfylt.

2.2.1.4 Rektor skal sikre at alle som jobber på skolen, varsler rektor dersom de har mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø

Statsforvalteren undersøker om rektor har bestemt en framgangsmåte som sikrer at alle som jobber på skolen, varsler rektor dersom de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Vi undersøker også om rektor følger opp at de som jobber på skolen, bruker framgangsmåten i praksis.

Observasjoner

Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø redegjør for varslingsplikten. Det er ikke definert hva som kan vekke mistanke eller kjennskap til at

en elev ikke har det trygt og godt. Planen sier ikke noe om at terskelen for hva som vekker mistanke eller kjennskap til om en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal være lav.

I skolens *tilsynsplan* er det beskrevet hva de ansatte skal gjøre dersom de oppdager brudd på ordensreglementet eller uønsket atferd under tilsyn. Da skal kontaktlærer til eleven informeres både skriftlig og muntlig.

I skolens *rutiner/saksgang ved bekymring for det psykososiale miljø til elever ved Finnsnes barneskole* står det at man «ved bruk av skjema «melding til mistanke» skal gi utfylt skjema til *Tone* som skanner dokumentet og legger dette på en minnepenn som miljøteamet får. Miljøteamet oppretter da en mappe i Onedrive med elevens initialer og klasse, legger inn skjemaet kontaktlærer har fylt ut i tillegg til et dokument kalt «observasjoner og samtaler», og et skjema kalt «evaluering». Mappen deles med rektor, avdelingsleder, miljøteamet og den respektive kontaktlærer.»

Videre står det i samme rutinebeskrivelser at «ved bruk av skjema «aktivitetsplan» skal man gi utfylt skjema til rektor.»

I tillegg står det at «Dersom en ansatt ved Finnsnes barneskole er bekymret for at en elev (eller gruppe med elever) ikke har et godt psykososialt miljø, er den ansatte pliktig til å iverksette tiltak for at eleven skal få det bedre». I denne sammenhengen skrives det ingenting om at rektor skal varsles.

I egen vurderingen i RefLex har tre av 19 respondenter svart «nei» på spørsmålet om alle som jobber på skolen alltid varsler rektor, dersom de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. En av de som svarer «ja» har utdypet sitt svar med at «I de fleste tilfellene gjør jeg det». To av respondentene som har svart «nei» på dette spørsmålet utdyper sitt svar med at «Jeg gir beskjed til kontaktlærer».

På spørsmål om elevene alltid får beskjed om at rektor vil bli varslet om saken, med mindre dette hindrer at varsling kan skje raskt nok, svarer seks av 19 respondenter «nei». Alle respondenter svarer «ja» på spørsmålet om de dokumenterer tilfeller der en som jobber på skolen, varsler rektor ved mistanke om at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.

I intervju med rektor sier han at alle ansatte har fått beskjed om å varsle rektor ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Under intervju med avdelingsledere og SFO-leder kommer det frem at rektor blir varslet gjennom aktivitetsplan og skjema «melding om mistanke». Rektor og øvrige i skoleledelsen påpeker imidlertid at skjema «melding til mistanke» brukes sjelden. Avdelingslederne forteller at lærere ved bekymring diskuterer saken med miljøteam for å avklare om det skal lages aktivitetsplan eller ikke.

I intervju med ansatte får vi ulike tilbakemeldinger på spørsmål om hva som er skolens rutiner for varsling. Noen sier at man ved mistanke fyller ut skjema «melding til mistanke» og leverer dette til miljøteamet, som igjen sender videre til rektor. Andre ansatte sier at dette kommer an på alvorlighetsgrad: man diskuterer gjerne med miljøteam, men i alvorlige saker går man rett til ledelsen. Andre ansatte som ikke er kontaktlærere sier at systemet er slik at man først går til kontaktlærer.

Foresatte som har erfaring med aktivitetsplan sa i intervju med oss at rektor kjente til saken og at kontaktlærer hadde fortløpende dialog med rektor.

Statsforvalterens vurderinger

Statsforvalteren finner det sannsynlig at de ansatte har fått kunnskap om varslingsplikten. Dette kommer fram både i intervju med skoleledelsen og skolens ansatte. Det ble påpekt at dette temaet er gjennomgått på begynnelsen av skoleåret.

Vi kan ikke se at Finnsnes barneskole har rutiner og praksis som sikrer at rektor blir varslet i henhold til lovverket. Som nevnt over, redegjøres det kort for varslingsplikten i *Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø*. Skolen dokumenterer ikke kva som kan vekke mistanke eller kjennskap til at en elev ikkje har det trygt og godt. Skolen dokumenterer heller ikke skriftlige rutiner som sier at terskelen for hva som vekker mistanke om eller kjennskap til om en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal være lav.

Funn fra våre intervju viser at de fleste har fått informasjon om å varsle både muntlig og skriftlig. Men det er uklart hvem som skal varsles, tidspunktet for varsling og hvilke saker det skal varsles om. Flere påpeker at de varsler kontaktlærer først, eller drøfter saken med miljøteam før rektor får vite om saken.

Noen ansatte sier i intervju at det kun er alvorlige saker som varsles videre til rektor. Andre ansatte som ikke er kontaktlærere sier at de varsler til kontaktlærer.

Konklusjon

I sum mener vi skolens rutiner og praksis for å varsle rektor er sårbar, fordi det kan se ut til at rektor ikke blir varslet ved mistanke om at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. I dokumentet *Rutiner/saksgang ved bekymring for det psykososiale miljøet til elever ved Finnsnes barneskole* fremgår det at det er kun ved utfylt aktivitetsplan at rektor blir varslet direkte.

Plikten til å varsle til rektor skal være lav. Rektor vil da ha et godt utgangspunkt for å følge opp enkeltsaker, og samtidig sikre at rektor får informasjon om skolens systematiske arbeid med å sikre et trygt og godt skolemiljø.

I vår foreløpige rapport vurderte vi lovkravet som ikke oppfylt.

I skolens svar på foreløpig rapport påpeker skolen at de nå sikrer at alle som jobber på skolen varsler rektor dersom de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikkje har et trygt og godt skolemiljø. Skolen begrunner dette med å vise til de reviderte rutinene for varsling og det utarbeidede flytskjema for varsling. Dette skjemaet er hengt opp sentrale steder på skolen samt delt med personalet gjennom intranett og infoskjerm.

Lovkravet vurderes nå som oppfylt.

2.2.1.5 Rektor skal sikre at alle som jobber på skolen varsler rektor så raskt som saken tilsier

Statsforvalteren undersøker om skolens framgangsmåte for varsling bestemmer hvilke saker de som jobber på skolen skal varsle om straks, og hvor raskt de skal varsle om

andre saker. Vi undersøker også om rektor følger opp at de som jobber på skolen varsler så raskt som saken tilsier i praksis.

Observasjoner

I *Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø*, nevnes det ikke noe om tidspunktet for varsling. Ved mistanke om at en som jobber ved skolen utsetter en elev for krenkelser som mobbing, vold, diskriminering eller trakassering skal rektor varsles med en gang.

I egenvurderingen i RefLex svarer en respondent «nei» på spørsmålet om rektor har avklart hvilke saker de som jobber på skolen, skal varsle om straks og hvor raskt det skal varsles om andre saker. En av respondentene har utdypet svaret sitt med at «er situasjonen alvorlig og man er bekymret for eleven, varsles det straks/før skoleslutt den aktuelle skoledagen».

Under intervju informerte skoleledelsen om at dette er en skjønnsmessig vurdering utfra hvor alvorlig saken er, men ledelsen tror ikke det er gitt eksempler på hvilke saker som skal varsles om straks. De sier dette har vært drøftet, men er usikker på om dette er tydelig avklart med personalet.

I intervju med skolens ansatte framgår det at det ikke er klare rutiner for dette. De fleste er usikker på om det er gitt føringer for hvilke saker som skal varsle om straks, og hvor raskt de skal varsle om andre saker. Noen påpeker at de har fått beskjed om å varsle voldshendelser straks. Mens andre påpeker at det gjerne drøftes med andre på trinnet, før man eventuelt varsler rektor.

Statsforvalterens vurderinger

Skolens planer og rutiner nevner ikke hvor raskt varsling skal skje. Skolens registreringsskjema nevner heller ikke noe om dette. Øvrig tilsynsmateriale viser ikke at skolen har en framgangsmåte som bestemmer hvilke saker som skal varsles om straks, og hvor raskt det skal varsles om andre saker. Det er ingenting i det skriftlige tilsynsmateriale som viser at det gitt noe gradering i tidspunktet for varsling ut fra sakens art og alvorlighetsgrad.

Svarene respondentene har gitt i RefLex taler også for at det ikke er gitt klare føringer for tidspunktet for varsling. Dette synspunktet forsterkes i intervju med de ansatte. Flere påpeker at det ikke er gitt klare føringer for dette, men at de fleste gjør en helhetlig og skjønnsmessig vurdering for når rektor skal varsles.

Konklusjon

Statsforvalteren finner det ikke sannsynliggjort at Finnsnes barneskole har en framgangsmåte for varsling som bestemmer hvilke saker de som jobber på skolen skal varsle om straks, og hvor raskt de skal varsle om andre saker. Dermed kan vi heller ikke sannsynliggjøre at rektor følger opp at de som jobber på skolen varsler så raskt som saken tilsier i praksis.

I vår foreløpige rapport vurderte vi lovkravet som ikke oppfylt.

I sitt svar til foreløpig rapport viser skolen også her til endrede rutiner for varsling. Skolen understreker at rutineene er endret gjennom en egen gradering for alvorlige saker og saker som involverer personal og hvordan disse varsles og hvor hurtig. Personalet er informert om de nye rutineene gjennom intranett og i morgenmøte 03.12.2021.

Lovkravet vurderes nå som oppfylt.

2.2.1.6 Rektor skal varsle skoleeieren i alvorlige tilfeller

Statsforvalteren undersøker om rektor varsler skoleeieren om alvorlige tilfeller, inkludert tilfeller der skolen over noe tid ikke har klart å løse en sak.

Observasjoner

Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø presiserer at rektor skal varsle skoleeier i alvorlige tilfeller. Planen inneholder ingen eksempler på alvorlige tilfeller. Vedlegg 1 til denne planen er skjema «Melding om mistanke eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø». Nederst i dette skjema heter det at «Kopi til skoleeier i alvorlige tilfeller og hvis en ansatt krenker en elev jfr. § 9a-4, 2. ledd og § 9a-5».

I dokumentet Rutiner/saksgang ved bekymring for det psykososiale miljøet til elever ved Finnsnes barneskole står det at i alvorlige tilfeller, skal skoleeier varsles.

I egenvurderingen i RefLex har skoleledelsen svart ja på spørsmålet om rektor varsler skoleeier om alvorlige tilfeller.

I intervju med rektor sier han at skolens rutiner sier at man skal varsle skoleeier om alvorlige tilfeller.

Statsforvalterens vurdering

I Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø står det at skoleeier skal varsles i alvorlige tilfeller. Det er beskrevet her at skoleeier skal varsles gjennom kopi av utfylt skjema. Opplæringsloven stiller ingen formkrav til hvordan skoleeier skal varsles, slik at det åpner for både å varsle muntlig og skriftlig. Det viktigste er at rektor faktisk varsler skoleeier om alvorlige tilfeller. I nevnte planverk og skjemaer fremgår det ikke eksempler på hva alvorlige tilfeller kan være. Heller ikke at saker som over tid ikke er løst, vil være å regne som et alvorlig tilfelle.

Konklusjon

Vi kommer etter dette frem til at det er sannsynliggjort at rektor varsler skoleeier om alvorlige tilfeller. Samtidig anbefaler vi skolen å presisere i sine rutiner at dette gjelder også tilfeller der skolen over noe tid ikke har klart å løse en sak.

Lovkravet vurderes som oppfylt.

2.2.1.7 Rektor skal sikre at skolen undersøker saken når skolen har mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø

Statsforvalteren undersøker om rektor har bestemt en fremgangsmåte som sikrer at skolen undersøker sakene tilstrekkelig grundig. Vi undersøker også om rektor følger opp at de som jobber på skolen, bruker fremgangsmåten i praksis, med mindre rektor selv undersøker sakene.

Observasjoner

I *Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø* framgår det at skolen skal snarest undersøke saken ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.

På side 15 i *Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø* er det en tabell som redegjør for aktivitetsplikten i kronologisk rekkefølge. Her fremgår det at man som en del av undersøkelsene skal gjennomføre samtale med følgende parter: elev som ikke har det trygt og godt, andre involverte elever og foresatte til elevene.

I dokumentet *Rutiner/saksgang ved bekymring for det psykososiale miljøet til elever ved Finnsnes barneskole* står det at man ved bekymring og er usikker på om eleven ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal observere og kartlegge før det settes inn tiltak. Dette gjelder også når ansatte har fylt ut skjema «melding om mistanke». Utover dette beskrives ikke hva undersøkelsene skal få frem og hvordan skolen skal undersøke saker.

Samme planverk (vedlegg 1 melding om mistanke) inneholder et eget punkt hvor det skal redegjøres for hvordan saken er blitt undersøkt. Verken dokumentet «Aktivitetsplan» (vedlegg 2) eller dokumentet «Evaluering» (vedlegg 3) inneholder eget punkt hvor det skal redegjøres for hvordan saken er blitt undersøkt.

I egenvurderingen i RefLex har alle svart «ja» på spørsmålet om de alltid undersøker saken når de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. På spørsmålet om undersøkelsene alltid får frem fakta om situasjonen, bakgrunnen for elevens opplevelse og hva i elevens omgivelser som påvirker hvordan eleven opplever skolemiljøet og om eleven opplever at skolemiljøet ikke er trygt og godt, har fire av 19 respondenter svart «nei». En respondent viser til at det kan være utfordrende å få fram fakta om situasjonen, blant annet fordi enkelte elever kan velge å forholde seg tause eller ikke vil gi all informasjon.

Skoleledelsen sier i intervju at skolen ikke har en spesiell fremgangsmåte for undersøkelsene. Rektor påpeker her at lærerne er flinke til å få frem alle sine syn i sakene og at erfaring og deling er viktig i undersøkelsesarbeidet.

Avdelingslederne forteller i intervju at undersøkelser gjennomføres ved observasjoner, samtaler og innhenting av informasjon fra ansatte. Det fremheves at personalet har støttesystem (miljøteam) som sikrer at man kan få veiledning når man er usikker.

Elevene vi snakket med hadde inntrykk av at skolen undersøker saker og prater med involverte elever. En elev som hadde sagt ifra om at hun/han ikke hadde det så bra, opplevde å få oppfølging fra lærer gjennom uformelle samtaler. Noen nevnte også Klassesetrvsel (ikke-anonym undersøkelse) som en måte å undersøke saker på.

I intervju med de ansatte sier noen at det kommer an på saken hvor grundige undersøkelser som settes i gang. De sier at kontaktlærer har ansvaret for å undersøke saken. De undersøker saker ved at de snakker med involverte elever og eventuelt følger opp med møter. Flere intervjuobjekter påpeker at undersøkelsene er egnet for å få fram fakta om situasjonen, bakgrunnen for elevens opplevelser og hva i elevens omgivelser som påvirker hvordan eleven opplever skolemiljøet, men det er ikke i alle saker at man faktisk klarer å få det frem. Undersøkelsene dokumenteres skriftlig gjennom møtereferat og flere viser til dokumentet *Dokumentasjon aktivitetsplikt*, som inneholder et eget punkt

om hvordan saken er undersøkt.

I samtale med foreldre som har erfaring med skolens arbeid med aktivitetsplikten, kommer det frem at skolen gjennomførte samtaler med elev og foresatte fortløpende for finne tiltak som virket.

Som en del av tilsynsdokumentasjon har vi fått oversendt noen skolemiljøsaker ved Finnsnes barneskole. Problemformuleringene i aktivitetsplanene tyder på at det er gjennomført ulike undersøkelser. Blant annet kommer det frem informasjon om hva som er avdekket gjennom elevsamtaler. I noen av sakene kan vi se at skolen har fått frem fakta om hva som har skjedd, bakgrunn for elevens opplevelse og om eleven opplever skolemiljøet som trygt og godt.

Statsforvalterens vurderinger

Statsforvalteren vurderer at det er positivt at skolen har en plan som understreker at alle saker skal undersøkes. I planen kommer det frem hvem som er ansvarlig for at det gjennomføres undersøkelser og hvem som skal gjennomføre undersøkelsene.

I egenvurderingen i RefLex og i intervju påpeker flere ansatte at det er ikke alltid undersøkelsene klarer å få frem fakta i saken, elevens opplevelse og hva i elevens omgivelser som påvirker hvordan eleven har det på skolen. De påpeker likevel at undersøkelsene er egnet og at de etterstreber å få frem dette, men at det ikke alltid lar seg gjøre i alle saker. Vi mener det er en svakhet i rutinene at vedleggene «aktivitetsplan» og «evaluering» i planverket ikke inneholder et eget punkt hvor det står «saken er undersøkt på følgende måte».

I skolemiljøsakene vi har fått oversendt, kan vi se at skolen har gjennomført undersøkelser gjennom samtaler med involverte elever. Som påpekt, varierer det fra sak til sak hvor grundige undersøkelser som er gjennomført og hvor omfattende undersøkelsene er dokumentert. Denne dokumentasjonen kan tolkes på flere måter. På den ene siden kan det vise at skolens ansatte ikke har samme rutine for å undersøke en sak og for å dokumentere undersøkelsene. Samtidig var det flere ansatte i intervju som påpekte at hvor grundig skolen undersøker en sak, vil avhenge av hvilken sak de står overfor.

Konklusjon

Etter en helhetsvurdering kommer vi fram til at rektor har bestemt en framgangsmåte som sikrer at skolen undersøker sakene tilstrekkelig grundig. Dette baserer vi på kommunens og skolens egne rutiner for aktivitetsplikten. På bakgrunn av intervju med de ansatte og skolens dokumentasjon av aktivitetsplikten i enkeltsaker, mener vi at det er sannsynliggjort at skolens ansatte undersøker sakene tilstrekkelig. Hvor grundig saker skal undersøkes vil, som de ansatte påpeker, kunne variere fra sak til sak ettersom hvor alvorlig saken er.

Lovkravet vurderes som oppfylt.

2.2.1.8 Rektor skal sikre at saken undersøkes snarest

Statsforvalteren undersøker om framgangsmåten sikrer at skolen undersøker saken så snart som mulig. Vi undersøker også om rektor følger opp at de som jobber på skolen, bruker framgangsmåten i praksis, med mindre rektor selv undersøker sakene.

Observasjoner

I *Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø* er det presisert at «undersøkelsene skal iverksettes snarest».

Skolens planer og rutiner nevner ikke noe om tidspunktet for når undersøkelsene skal igangsettes.

I de oversendte aktivitetsplanene som vi har fått oversendt, er det vanskelig å se tidspunktet for når saken ble varslet og tidspunktet for når undersøkelsene startet.

I egenvurderingen i RefLex svarer alle respondenter «ja» på spørsmålet om de alltid undersøker saken snarest. Noen respondenter utdyper sitt svar med at man undersøker innen fristen på fem virkedager.

Statsforvalterens vurderinger

Statsforvalteren vurderer at skolen ikke har en framgangsmåte som sikrer at skolen undersøker saken så snart som mulig. I skolens planer er det riktignok presisert at saken skal undersøkes snarest, men det er ikke definert hva som ligger i «snarest». Tidspunktet for når undersøkelsene skal igangsettes, er ikke nevnt i skolens egne interne rutiner. Vi kan ikke se at det er gitt noe gradering av saker, hvor det er presisert at noen saker må undersøkes raskere enn andre.

Som nevnt, er det flere i intervju som påpeker at skolen har en fem dagers frist til å undersøke saken og viser til opplæringsloven. Vi tror dette kan skyldes en sammenblanding av at skolen har fem dager på å sette inn tiltak etter at saken er meldt til rektor. Lovkravet når det gjelder tidspunktet for å sette i gang undersøkelser, er at skolen «snarest» skal undersøke en sak.

Konklusjon

På bakgrunn av at skolens interne rutiner ikke nevner tidspunktet for når undersøkelsene skal starte og vi opplever å få ulike tilbakemeldinger i intervju med de ansatte, kan vi ikke sannsynliggjøre at skolen har en framgangsmåte som sikrer at skolen undersøker saken så snart som mulig.

I vår foreløpige rapport vurderte vi lovkravet som ikke oppfylt.

I skolens svar på foreløpig rapport skrives det at skolen nå sikrer at saken undersøkes snarest. Skolen viser til endrete rutiner for undersøkelse av saken. Rutinene beskriver nå hvor hurtig saken skal undersøkes og hvem som er ansvarlig for dette. Skolen påpeker at mal for aktivitetsplan og skjema Melding om mistanke er endret ved å legge inn et punkt med ordlyden «Når ble skolen kjent med situasjonen». I tillegg er et punkt om dato for oppstart av aktuell plan lagt inn i ovennevnte mal og skjema. Skolen presiserer til slutt at Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt og psykososialt miljø er endret slik: Skolen skal snarest gå i gang med undersøkelser i saken, uavhengig av om det kun er mistanke eller faktisk kjennskap til at en elev ikkje har et trygt og godt skolemiljø. I saker hvor det er mistanke eller kjennskap til at en ansatt krenker, skal skolen straks gå i gang med undersøkelser.

Lovkravet vurderes nå som oppfylt.

2.2.1.9 Rektor skal sikre at berørte elever får uttale seg om hva som skal være innholdet i aktivitetsplanen

Statsforvalteren undersøker om rektor har bestemt en fremgangsmåte som sikrer at eleven som tiltakene skal rette seg mot, får uttale seg om hva som skal være innholdet i aktivitetsplanen. Dersom et eller flere tiltak påvirker andre elever, så har også disse elevene rett til å uttale seg om hvordan tiltaket påvirker dem. Vi undersøker også om rektor følger opp at de som jobber på skolen, bruker fremgangsmåten i praksis.

Observasjoner

I *Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø* har man gjengitt lovteksten i Opplæringslovens § 9 A. Der står det at skolen skal sørge for at involverte elever blir hørt, og at hva som er best for elevene skal være et grunnleggende hensyn i skolens arbeid. Under overskriften «Aktivitetsplikten i kronologisk rekkefølge» står det at skolen skal lage en skriftlig plan når det gjøres tiltak i ei sak og at planen blant annet må inneholde et punkt om hvordan eleven er hørt i saken. I tillegg er det presisert at elevens beste skal være et grunnleggende hensyn i skolens arbeid.

I skolens dokument *Rutiner/saksgang ved bekymring for det psykososiale miljøet til elever ved Finnsnes barneskole* står det ved bruk av skjema «aktivitetsplan» at «Aktivitetsplanen og tiltakene i den lages fortrinnsvis i samråd med foreldre/foresatte. Eleven selv deltar også på det som er naturlig ut fra alder og modenhet».

Malen for aktivitetsplanen (vedlegg 2 i planverk) inneholder en kolonne som heter «Eleven er hørt i saken og informert om tiltakene (dato)» og en kolonne som heter «Foresatte er hørt og informert om tiltakene (dato)».

I egenvurderingen i RefLex har alle respondenter bortsett fra en, svart «ja» på spørsmål om elevene alltid får uttale seg om hva som skal være innholdet i aktivitetsplanen. Den som har svart «nei» utdyper sitt svar med at man ikke har grunnlag for å svare på spørsmålet.

I intervju med de ansatte svarer de bekreftende på om eleven får uttale seg om hva som skal være innholdet i aktivitetsplanen. Flere intervjuobjekter viser også til enkeltsaker hvor de har arbeidet med å lage en aktivitetsplan, og da har eleven fått uttale seg. En påpeker at eleven får uttale seg, men sier at settingen av og til gjør det vanskelig for eleven å si sin mening, for eksempel dersom det er 5-6 voksne til stede.

I samtale med foresatte som har erfaring med aktivitetsplan opplever de at elevene ble hørt og fikk muligheten til å uttale seg da skolen skulle sette inn tiltak. Av de oversendte aktivitetsplanene vi har fått fra skolen, kan vi se at skolen har satt inn tiltak. I alle er det presisert at elevene er blitt hørt.

Statsforvalterens vurdering

I skolens planer og rutiner kommer det frem at eleven må høres i arbeidet med aktivitetsplanen. Det er også tatt inn et eget punkt om dette i malen for aktivitetsplanen.

Både i egenvurderingen i RefLex og intervju med de ansatte på skolen, er de enstemmige på at eleven alltid får uttale seg om hva som skal være innholdet i aktivitetsplanen. Også i samtale med foresatt som har hatt erfaring med

aktivitetsplan, opplever at eleven ble hørt og fikk mulighet til å uttale seg om tiltak.

I aktivitetsplanene fra skolen kan vi se at involverte elever er hørt. Det er imidlertid ikke dokumentert om hva som har vært tema på samtaler, og om de eksplisitt har blitt spurt om hva de mener skal være innholdet i aktivitetsplanen. Vi har ikke fått referat fra disse samtaler. Dokumentasjonen viser at elevene er hørt, men viser ikke noe nærmere om elevene har fått uttale seg om hva som skal være innholdet i aktivitetsplanen.

Konklusjon

Vi finner etter dette at rektor har sørget for en fremgangsmåte som sikrer at involverte elever får uttale seg om hva som skal være innholdet i aktivitetsplanen. Denne rutinen er skriftliggjort flere steder. Vi mener også at lærere kjenner til denne fremgangsmåten, og flere viser til enkeltsaker hvor de har snakket med involverte elever om hva som skal være innholdet i aktivitetsplanen. Vi mener også at intervju med foresatte som har hatt erfaring med aktivitetsplanen, støtter at dette følges opp i praksis. På bakgrunn av dette finner vi det sannsynliggjort at elevene får uttale seg om hva som skal være innholdet i aktivitetsplanen.

Lovkravet vurderes som oppfylt.

2.2.1.10 Rektor skal sikre at skolen setter inn egnede tiltak dersom en elevs rett til et trygt og godt skolemiljø ikke er oppfylt

Statsforvalteren undersøker om rektor har bestemt en fremgangsmåte som sikrer at skolen setter inn egnede tiltak i alle saker. Vi undersøker også om rektor følger opp at de som jobber på skolen, bruker fremgangsmåten i praksis, med mindre rektor setter inn tiltak selv.

Observasjoner

I *Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø* redegjøres det for plikten til å sette inn tiltak. Det framgår her at «Når en elev sier at skolemiljøet ikke er trygt og godt, skal skolen så langt det finnes egnede tiltak sørge for at eleven får et trygt og godt skolemiljø».

I skolens *Rutiner/saksgang ved bekymring for det psykososiale miljøet til elever ved Finnsnes barneskole* er dette presisert med samme ordlyd. I dette dokumentet er det også fremhevet at tiltakene lages fortrinnsvis i samråd med foresatte og elev dersom det er naturlig ut fra alder og modenhet.

I egenvurderingen i RefLex har alle respondenter svart «ja» på spørsmålet om skolen alltid setter inn tiltak der en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. På spørsmålet om tiltakene er tilpasset saken i type og omfang, og basert på elevens helhetlige behov og elevens beste, svarer alle respondenter «ja».

I intervju med skoleledelsen svarer de bekreftende på at det alltid settes inn tiltak i saker hvor en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Det fremheves at tiltakene kommer frem gjennom dialog på trinn og i drøfting med miljøteam. Rektor sier han ønsker personalet hadde mer kompetanse på arbeidet med tiltakene. Avdelingslederne fremhevet at det er vanskelig å finne de riktige tiltakene.

I intervju med de ansatte som jobber på skolen svarer de også bekreftende på at det alltid settes inn tiltak i saker hvor en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.

I samtale med foresatt som har erfaring med å varsle ifra om at elev ikke har det trygt og godt, opplyser at det ble satt inn tiltak i saken i dialog med foresatt og elev.

I alle aktivitetsplanene vi har mottatt, kan vi se at skolen har satt inn tiltak og har brukt malen for aktivitetsplan.

Statsforvalterens vurderinger

Vi kan se at skolens planer og rutiner presiserer at det skal settes inn tiltak i tilfeller hvor elever ikke opplever å ha et trygt og godt skolemiljø. I egenvurderingen i RefLex og ut fra tilbakemeldinger i intervju vurderer vi at skolens ansatte kjenner og har kunnskap om plikten til å sette inn tiltak.

Ut fra dokumentasjonen, kan vi ikke se at skolen har en skriftlig rutine for hvordan skolen skal gå frem når det settes inn tiltak. I intervju forteller rektor at dette arbeidet foregår på trinn og i dialog med miljøteam. Arbeidet med å jobbe frem tiltak i en sak, kan gjerne gjøres på trinnvis. Det som imidlertid er sårbart med denne rutinen, er at det kan utvikle seg ulike praksis i de ulike teamene.

Videre poengterer rektor at han skulle ønske personalet hadde mer kompetanse på å utarbeide egnede tiltak. I tillegg påpeker avdelingslederne at det er vanskelig å finne de riktige tiltakene. En skriftlig rutine som bestemmer fremgangsmåten i dette arbeidet vil kunne øke sjansen for å finne egnede tiltak. En felles fremgangsmåte i utarbeidelsen av tiltak vil også kunne sørge for en mer helhetlig og lik praksis på skolen. Et eksempel på dette kan være at «i alle skolemiljø saker skal man bruke pedagogisk analyse for å finne frem til utfordringer/problemer i skolemiljøet og tiltak som skal løse disse.» Et annet eksempel kan være at «alle tiltak som iverksettes skal være skolebasert/kunnskapsbasert.»

Konklusjon

Etter en helhetsvurdering kommer vi fram til at dokumentasjon og funn fra våre intervju, ikke sannsynliggjør at rektor har bestemt en fremgangsmåte som sikrer at skolen setter inn egnede tiltak i alle saker.

I vår foreløpige rapport vurderte vi lovkravet som ikke oppfylt.

Skolen dokumenterer nå at man sikrer at skolen setter inn egnede tiltak dersom en elevs rett til et trygt og godt skolemiljø ikke er oppfylt. Skolen skriver at rutinene for utarbeidelse av tiltak er revidert og beskrevet i den kommunale planen. Nå beskrives det blant annet at metoden pedagogisk analyse skal brukes i alle saker som skolen ikke har god erfaring i å løse. Videre er rutinen nå at alle aktivitetsplaner skal være faglig vurdert av rektor før de iverksettes, samt at alle tiltak evalueres på egne evalueringsmøter.

Lovkravet vurderes nå som oppfylt.

Konklusjon deltema plikten til «å følge med og gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak ved mistanke eller kjennskap til at en elev ikke har det trygt og godt»:

Plikten til å følge med og gripe inn, varsle undersøke og sette inn tiltak ved mistanke eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, jf. opplæringsloven § 9 A-4

1. Alle som jobber på skolen har kunnskap om at det er elevens subjektive opplevelse som avgjør om eleven har et trygt og godt skolemiljø.
2. Rektor sikrer at alle som jobber på skolen, følger med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø, og at de følger spesielt godt med på elever med en særskilt sårbarhet.
3. Rektor sørger for at alle som jobber på skolen, griper inn mot krenkelser som for eksempel utestengning, isolering, baksnakking, mobbing, vold, diskriminering og trakassering, dersom det er mulig.
4. Rektor sikrer at alle som jobber på skolen, varsler rektor dersom de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.
5. Rektor sikrer at alle som jobber på skolen, varsler rektor så raskt som saken tilsier.
6. Rektor varsler skoleeieren om alvorlige tilfeller.
7. Rektor sikrer at skolen undersøker saken når skolen har mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.
8. Rektor sikrer at saken undersøkes snarest.
9. Rektor sikrer at berørte elever får uttale seg om hva som skal være innholdet i aktivitetsplanen.
10. Rektor sikrer at skolen setter inn egnede tiltak dersom en elevs rett til et trygt og godt skolemiljø ikke er oppfylt.

2.2.2 Plikten til å varsle, undersøke og sette inn tiltak dersom en som jobber på skolen, krenker en eller flere elever, jf. opplæringsloven §§ 9 A-4 og 9 A-5

2.2.2.1 Rektor skal sikre at alle som jobber på skolen, varsler rektor dersom de får mistanke om eller kjennskap til at en som jobber på skolen, har krenket en eller flere elever, eller at de straks varsler direkte til skoleeieren dersom mistanken gjelder en i skoleledelsen

Statsforvalteren undersøker om rektor har bestemt en fremgangsmåte som sikrer at de som jobber på skolen, varsler rektor eller eventuelt skoleeieren i slike saker.

Observasjoner

I *Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø* er det redegjort for den skjerpede aktivitetsplikten. Her framkommer det at «Ved mistanke om at en som jobber ved skolen utsetter en elev for krenkelser som mobbing, vold, diskriminering eller trakassering skal rektor varsles med en gang. Rektor varsler deretter skoleeier». Videre heter det at «den ansatte skal varsle skoleeier direkte» dersom det er en i skoleledelsen som krenker en elev.

Skolens interne rutine har samme ordlyd som nevnt ovenfor.

I egenvurderingen i RefLex har alle respondenter svart «ja» på spørsmålet om rektor har gjort de som jobber på skolen, kjent med at de skal varsle rektor ved mistanke om at en som jobber på skolen, har krenket en eller flere elever. På spørsmålet om rektor har gjort de som jobber på skolen, kjent med at de i stedet skal varsle direkte til skoleeieren hvis mistanken gjelder en i skoleledelsen, har alle respondenter svart «ja».

I intervju med de ansatte kommer det frem at skolen har skriftlige rutiner på dette både i en perm på avdelingsleders kontor og digitalt i egen mappe på Teams. Samtlige er kjent med plikten om å varsle rektor om slike saker, og ledelsen har informert personalet om dette.

Statsforvalterens vurderinger

Av det oversendte tilsynsmaterialet dokumenterer skolen at rektor har bestemt en fremgangsmåte som sikrer at de ansatte varsler rektor ved mistanke om eller kjennskap til at en som jobber på skolen, har krenket en eller flere elever, eller at de varsler direkte til skoleeieren dersom mistanken gjelder en i skoleledelsen.

I intervju opplever vi at skolens ansatte er kjent med plikten om å varsle rektor og at de har fått informasjon om denne plikten fra skoleledelsen.

Konklusjon

Lovkravet vurderes som oppfylt.

2.1.2.2 Rektor skal sikre at alle som jobber på skolen, varsler rektor eller eventuelt skoleeier straks

Statsforvalteren undersøker om fremgangsmåten for varsling sikrer at alle som jobber på skolen, varsler rektor eller eventuelt skoleeieren straks.

Observasjoner

Vi har i punkt 2.2.2.1 overfor, konkluderte med at rektor har bestemt en framgangsmåte for varsling ved mistanke om eller kjennskap til at en som jobber på skolen krenker en eller flere elever. Som følge av at vi konkluderer med at det foreligger en slik framgangsmåte, er det også grunnlag til å vurdere om en fremgangsmåte sikrer at rektor eller skoleeier varsles straks.

Statsforvalterens vurderinger

Vi viser til våre vurderinger overfor i punkt 2.2.2.1. Som en følge av dette finner vi det dokumentert at de som jobber på skolen, varsler rektor eller eventuelt skoleeier straks om slike saker.

Konklusjon

Lovkravet vurderes som oppfylt.

2.2.2.2 Rektor skal varsle skoleeieren straks dersom det er mistanke om eller

kjennskap til at en som jobber på skolen, har krenket en eller flere elever

Statsforvalteren undersøker om rektor varsler skoleeieren straks i tilfeller hvor det er mistanke om eller kjennskap til at en som jobber på skolen, har krenket en eller flere elever.

Observasjoner

I *Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø* er det presisert at man skal varsle rektor med en gang ved mistanke om at en som jobber ved skolen utsetter en elev for krenkelser. I tillegg heter det at «Rektor varsler deretter skoleeier».

Dokumentet *Rutiner/saksgang ved bekyrming for det psykososiale miljøet til elever ved Finnsnes barneskole* har samme ordlyd.

I egenvurderingen i RefLex har rektor svart «ja» på spørsmålet om han varsler skoleeieren straks ved mistanke om at en som jobber på skolen, krenker en eller flere elever.

I intervju med rektor svares det bekreftende på spørsmålet om skoleeier varsles om slike saker. Rektor viste til at han ved ett tilfelle i en slik sak ringte skoleeier umiddelbart samme dag som mistanke og/eller kjennskap oppstod.

Skolens ansatte sa i intervju med oss at de er kjent med at rektor eller eventuelt skoleeier skal varsles straks dersom en som jobber på skolen krenker en elev.

Statsforvalterens vurderinger

Statsforvalteren opplever at rektor i intervju er tydelig på at skoleeier varsles straks om saker hvor det er mistanke om eller kjennskap til at en ansatt på skolen krenker en eller flere elever.

Konklusjon

Vi vurderer at tilsynsdokumentasjon og funn fra intervju sannsynliggjør at rektor varsler skoleeier straks i saker hvor det er mistanke om at en som jobber på skolen krenker en elev.

Lovkravet vurderes som oppfylt.

2.2.2.3 Rektor skal sikre at skolen undersøker saken ved mistanke om eller kjennskap til at en som jobber på skolen, har krenket en eller flere elever

Statsforvalteren undersøker om rektor har bestemt en fremgangsmåte som sikrer at skolen undersøker alle saker, og at det blir gjort tilstrekkelig grundig. Vi undersøker også om rektor følger opp at de som jobber på skolen, undersøker sakene i samsvar med fremgangsmåten, med mindre rektor selv undersøker sakene.

Observasjoner

I *Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø* står det at

undersøkelse og tiltak skal iverksettes straks når man har mistanke om eller kjennskap til at en som arbeider på skolen krenker en elev.

I dokumentet *Rutiner/saksgang ved bekymring for det psykososiale miljøet til elever ved Finnsnes barneskole* er samme ordlyd reptert.

I egenvurderingen i RefLex har fire av fire respondenter svart «ja» på spørsmålet om de alltid undersøker saken ved mistanke om at en som jobber på skolen, har krenket elever. To av respondenter svarer «nei» på spørsmålene om undersøkelsene alltid får frem fakta om situasjonen og om elevene opplever at skolemiljøet ikke er trygt og godt. Begge disse utdyper sitt svar med at det kan være vanskelig å få frem fakta i saker hvor det ikke har vært vitner og det blir ord mot ord mellom partene.

På spørsmålet om involverte elever blir hørt når saken undersøkes svarer alle fire respondenter «ja».

Statsforvalterens vurderinger

Statsforvalteren vurderer at det er viktig at skolen har en skriftlig rutine for å undersøke saker når det er mistanke om eller kjennskap til at en ansatt på skolen krenker en eller flere elever.

Konklusjon

Etter dette finner vi det tilstrekkelig dokumentert at rektor følger opp at de som jobber på skolen, undersøker sakene i samsvar med skolens fremgangsmåte.

Lovkravet vurderes som oppfylt.

2.2.2.4 Rektor skal sikre at skolen undersøker saken straks

Statsforvalteren undersøker om fremgangsmåten sikrer at skolen undersøker slike saker straks. Vi undersøker også om rektor følger opp at de som jobber på skolen, bruker fremgangsmåten i praksis, med mindre rektor selv undersøker sakene.

Observasjoner

I Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø er lovteksten i Opplæringsloven § 9 A-5 (dersom en som arbeider på skolen krenker en elev) tatt inn på side 5. Videre under «Aktivitetsplikten i kronologisk rekkefølge» står det at skolen snarest skal undersøke saken.

I dokumentet *Rutiner/saksgang ved bekymring for det psykososiale miljøet til elever ved Finnsnes barneskole* er det presisert det samme.

I mal for aktivitetsplan nevnes ikke opplæringslovens § 9 A-5. Denne paragrafen omhandler saker hvor en som jobber på skolen krenker en eller flere elever.

I egenvurderingen i RefLex svarer alle fire respondenter «ja» på spørsmålet om skolen alltid undersøker saken straks.

Statsforvalterens vurderinger

Skolens plikt til å undersøke saker hvor det er mistanke eller kjennskap til at en ansatt krenker en eller flere elever skiller seg fra den alminnelige undersøkelsesplikten i opplæringsloven § 9 A-4. Opplæringsloven § 9 A-5 stiller strengere krav til at slike saker skal undersøkes «straks».

Vi finner det ikke dokumentert at skolens rutiner konkretiserer at skolen straks skal gå i gang med undersøkelser av saker hvor det er mistanke om eller kjennskap til at en ansatt krenker. Det er ikke presisert at det er et strengere krav for når skolen skal gå i gang med å undersøke slike saker. I mal for aktivitetsplan nevnes heller ikke opplæringslovens § 9 A-5.

Konklusjon

I vår foreløpige rapport vurderte vi at lovkravet ikke er oppfylt.

Skolen skriver i sitt svar til den foreløpige rapporten at man nå sikrer at skolen undersøker saken straks ved mistanke om eller kjennskap til at en som jobber på skolen har krenket en eller flere elever. Det gjør man ved at de reviderte og presiserte rutinene understreker at det er strengere krav til tempoet i oppstart av undersøkelser ved slik mistanke eller kjennskap. Skolens endrede rutiner er nå tydelig på at skolen skal straks gå i gang med undersøkelser av saker hvor det er mistanke om eller kjennskap til at en ansatt krenker en eller flere elever. Av skolens redegjørelse går det også frem at alle maler er revidert og inneholder opplæringslovens § 9 A-5 som omhandler slike krenkelser. Skolens personale er informert om endrede rutiner gjennom intranett og morgenmøte 03.12.2021.

Lovkravet vurderes nå som oppfylt.

Konklusjon deltema plikten til «å varsle, undersøke og sette inn tiltak dersom en som jobber på skolen, krenker en eller flere elever, jf. opplæringsloven §§ 9 A-4 og 9 A-5»:

1. Rektor sikrer at alle som jobber på skolen, varsler rektor dersom de får mistanke om eller kjennskap til at en som jobber på skolen, har krenket en eller flere elever.
2. Rektor sikrer at alle som jobber på skolen varsler rektor eller skoleeier straks.
3. Rektor varsler skoleeieren straks dersom det er mistanke om eller kjennskap til at en som jobber på skolen, har krenket en eller flere elever.
4. Rektor sikrer at skolen undersøker saker ved mistanke om eller kjennskap til at en som jobber på skolen, har krenket en eller flere elever.
5. Rektor sikrer at skolen undersøker saken straks.

2.2.3 Plikten til å gjennomføre, evaluere og tilpasse tiltak, jf. opplæringsloven § 9 A-4

2.2.3.1 Skolen skal lage en skriftlig plan i tråd med kravene i opplæringsloven § 9 A-4 sjette ledd når skolen setter inn egnede tiltak i en sak

Statsforvalteren undersøker om skolen lager en skriftlig plan i tråd med kravene i § 9 A-4 sjette ledd når skolen skal sette inn tiltak i en sak.

Observasjoner

I *Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø* framgår det at skolen skal lage en plan når det skal iverksettes tiltak i en sak. Videre listes det blant annet opp at planen skal innholde informasjon om hvilke problem tiltakene skal løse, hvilke tiltak skolen har planlagt, når tiltakene skal iverksettes, hvem som er ansvarlig for gjennomføringen av tiltakene, når tiltakene skal evalueres og hvordan eleven er hørt i saken.

Mal for aktivitetsplan som skolen bruker er i tråd med dette.

I egenvurderingen i RefLex har 16 av 16 respondenter svart «ja» på spørsmålet om de lager en skriftlig aktivitetsplan som beskriver hvilke problem tiltakene skal løse, hvilke tiltak de har planlagt, når de skal gjennomføre tiltakene, hvem som er ansvarlig for gjennomføringen av tiltakene og når de skal evaluere tiltakene.

I intervju med skolens ledelse svarer de bekreftende på om skolen lager en skriftlig plan når skolen setter inn tiltak i en sak.

Skolens ansatte sier også i intervju til oss at det lages en skriftlig plan når skolen setter inn tiltak i en sak, og at de bruker malen for aktivitetsplan i dette arbeidet.

I dokumentasjonen vi har mottatt fra skolen er det lagt ved skriftlige aktivitetsplaner. I disse er det beskrevet hvilke problem som skal løses, hvilke tiltak som skal settes inn, varighet for tiltakene, hvem som har ansvaret for gjennomføringen og tidspunkt for evaluering.

Foresatte som har hatt erfaring med aktivitetsplan, sier i samtale med oss at det ble laget en skriftlig aktivitetsplan som viste hvilke tiltak skolen satte inn for å sikre eleven et trygt og godt skolemiljø.

Statsforvalterens vurderinger

På bakgrunn av den innsendte tilsynsdokumentasjon og funn fra våre intervju, finner vi det dokumentert at skolen lager en skriftlig aktivitetsplan i tråd med kravene i opplæringsloven.

Både skoleledelsen og skolens ansatte svarer i egenvurderingen i RefLex og i intervju med oss, at de bruker malen for aktivitetsplan når skolen setter inn tiltak i en sak. Som nevnt, oppfyller skolens mal for aktivitetsplan de krav som opplæringsloven § 9 A-4 sjette ledd stiller til hva en aktivitetsplan skal inneholde. Dette finner vi også støtte for i intervju med foresatte som har erfaring med aktivitetsplan.

I aktivitetsplanene, ser vi at skolen bruker malen i de sakene hvor skolen har satt inn tiltak.

Dokumentasjonen fra skolen og intervju viser at skolen arbeider svært effektivt i de sakene hvor det lages aktivitetsplan.

Konklusjon

Lovkravet vurderes som oppfylt.

2.2.3.2 Eleven og foreldrene som saken gjelder, skal få aktivitetsplanen fra

skolen hvis de ber om det

Statsforvalteren undersøker om eleven og foreldrene som saken gjelder får aktivitetsplanen fra skolen.

Observasjoner

I malen for aktivitetsplan er det en kolonne som skal sikre at elev og foresatte er hørt og informert om tiltakene i aktivitetsplanen.

I egenvurderingen i RefLex har alle respondenter svart «ja» på spørsmålet om elevene og foreldrene som saken gjelder, får aktivitetsplanen fra skolen hvis de ber om det.

I intervju med rektor presiserer han at utfylt aktivitetsplan sendes automatisk hjem til foresatte.

Statsforvalterens vurderinger

Som nevnt, står det beskrevet i malen for aktivitetsplan at elev og foresatte skal høres og informeres om tiltak i aktivitetsplanen. Rektor sier at foresatte automatisk får kopi av aktivitetsplanen. At denne rutinen følges opp i praksis, mener vi er dokumentert gjennom egenvurderingen i RefLex og tilbakemeldinger i intervju med de ansatte. Her svarer samtlige at elev og foreldre får aktivitetsplanen.

Konklusjon

På bakgrunn av dette kommer vi frem til at eleven og foreldrene som saken gjelder, får aktivitetsplanen fra skolen.

Statsforvalteren anbefaler at skolen sikrer at rutinen man praktiserer også presiseres skriftlig i skolens planer.

Lovkravet vurderes som oppfylt.

2.2.3.3 Rektor skal følge opp at skolen gjennomfører tiltak i tråd med aktivitetsplanen

Statsforvalteren undersøker om rektor følger opp at skolen gjennomfører tiltakene i tråd med aktivitetsplanen.

Observasjoner

Malen for aktivitetsplanen har en egen kolonne om hvem som har ansvaret for å gjennomføre tiltak og tidspunkt for evalueringen. I egenvurderingen i RefLex har alle respondenter svart «ja» på spørsmålet om skolen alltid gjennomfører tiltakene i aktivitetsplanen slik de er beskrevet, både i innhold og tid. På spørsmålet om skolen dokumenterer at tiltakene gjennomføres i tråd med aktivitetsplanen, svarer alle respondenter «ja».

I intervju med skoleledelsen opplyser de at aktivitetsplanen blir fulgt opp av både lærerne og miljøteamet. Ledelsen får informasjon om hvordan aktivitetsplanen blir fulgt opp gjennom referat fra evalueringsmøter og på teammøter hvor enkeltsaker drøftes.

I intervju med skolens øvrige ansatte svarer de også bekreftende på at tiltakene blir gjennomført i tråd med aktivitetsplanen. Samtlige svarer at det først og fremst er kontaktlærerne som har ansvaret for gjennomføringen av tiltak. De svarer også at det er dialog mellom miljøteam, skoleleder og kontaktlærer om arbeidet med å følge opp aktivitetsplanen. Flere viser også til at tiltakene blir justert dersom de opplever at tiltakene ikke har hatt ønsket virkning.

Lærere dokumenterer at tiltakene gjennomføres i tråd med aktivitetsplanen på følgende måter: i mal for aktivitetsplan, i logg og i møtereferater med elev og eventuelt foresatte.

Foresatte som har hatt erfaring med aktivitetsplan, opplyser i intervju med oss at tiltakene ble gjennomført som de var beskrevet i aktivitetsplanen. Videre sa foresatte at aktivitetsplanen ble evaluert og noen av tiltakene ble justert ut fra behov.

I de oversendte aktivitetsplanene fra skolen, kan vi se at det er redegjort for hvem som har ansvaret for å gjennomføre tiltak. Vi ser også at det følger med evaluering av aktivitetsplanene.

Statsforvalterens vurderinger

Skolens mal for aktivitetsplan inneholder en egen kolonne for hvem som har ansvaret for gjennomføringen av tiltak og tidspunkt for evaluering av tiltakene.

I de utfylte aktivitetsplanene vi har mottatt fra skolen, ser vi at det er presisert hvem som har ansvaret for gjennomføringen av tiltakene.

I intervju får vi tilbakemelding om at det primært er kontaktlærer som har ansvaret for å følge opp tiltak. Miljøteamet følger opp at aktivitetsplanen gjennomføres, og dette gjøres gjennom dialog med de ansatte. Denne rutinen er imidlertid ikke skriftliggjort i skolens rutiner. Vi opplever likevel at skolen har en felles praksis for dette arbeidet som følges opp av miljøteamet. Dette finner vi også støtte for i tilbakemeldinger fra foresatt som har erfaring med aktivitetsplan.

Konklusjon

Statsforvalteren vil imidlertid påpeke at skolen bør konkretisere skriftlig hvordan rektor følger opp at tiltakene blir gjennomført i tråd med aktivitetsplan og hvem som har ansvaret for dette oppfølgingsarbeidet, i sine egne rutiner. Her tenker vi spesielt på miljøteamets rolle i dette arbeidet. I intervju med personalet opplever vi likevel at det er en felles forståelse for dette, selv om skolen ikke har tydeliggjort denne praksisen i sine rutiner.

Lovkravet vurderes som oppfylt.

2.2.3.4 Rektor skal sikre at skolen innhenter tilstrekkelig informasjon om hvordan tiltakene har virket, inkludert elevens syn på hvordan tiltakene har virket, og hvilke endringer eleven ønsker

Statsforvalteren undersøker om rektor har bestemt en fremgangsmåte som sikrer at skolen alltid innhenter tilstrekkelig informasjon om hvordan tiltakene har virket, inkludert

elevens syn på hvordan tiltakene har virket, og hvilke endringer eleven ønsker. Vi undersøker også om rektor følger opp at de som jobber på skolen, bruker fremgangsmåten i sakene.

Observasjoner

Malen for aktivitetsplan inneholder en egen kolonne for evalueringstidspunkt. Skolen har i tillegg eget skjema for evaluering av aktivitetsplaner. I dette skjemaet presiseres det at både skole, elev og hjem skal delta i evalueringen. Skjema beskriver ikke hvordan skolen innhenter informasjon om effekt av tiltakene utover dette.

I egenvurderingen i RefLex svarer alle respondenter «ja» på spørsmålet om de alltid spør eleven om hvordan tiltakene har virket, og hvilke endringer eleven ønsker. På spørsmålet om skolen alltid innhenter nødvendig informasjon om hvordan tiltakene har virket, svarer en respondent «nei». Resterende respondenter svarer «ja». Den ene som svarer «nei» på dette spørsmålet, utdyper sitt svar med «er usikker på dette spørsmålet».

Skolens øvrige ansatte sier at aktivitetsplanen blir evaluert sammen med elevene og foresatte. Det kommer også frem at elevene får uttale seg om sitt syn på hvordan tiltakene har fungert.

Foresatte som har erfaring med aktivitetsplan, opplevde at eleven ble hørt i arbeidet med evalueringen av tiltak.

Av de oversendte aktivitetsplanene, kan vi se at det både er fylt ut tidspunkt for evaluering og vedlagt skjema for gjennomført evaluering. Ut fra dette kan vi se at eleven var med på evalueringen.

Statsforvalterens vurderinger

Vi finner det positivt at de ansatte både i intervju og i egenvurderingen i RefLex, gir tilbakemelding om at skolen evaluerer aktivitetsplanen og at skolen innhenter informasjon fra eleven selv om hvordan tiltakene har virket. I de oversendte aktivitetsplanene kan vi se at skolen har fulgt opp rutinen for evaluering som de ansatte informerer om i intervju, i alle sakene.

På bakgrunn av at skolens skriftlige rutiner konkretiserer at tiltakene skal evalueres, og at det nevnes at skolen må innhente elevens og foresattes syn, finner vi det tilstrekkelig dokumentert at rektor har bestemt en fremgangsmåte som sikrer at skolen alltid innhenter tilstrekkelig informasjon om hvordan tiltakene har virket, inkludert elevens syn på hvordan tiltakene har virket, og hvilke endringer eleven ønsker.

Konklusjon

Lovkravet vurderes som oppfylt.

2.2.3.5 Rektor skal sørge for at skolen tilpasser tiltakene basert på informasjonen om hvordan tiltakene har virket og elevens syn

Statsforvalteren undersøker om rektor sørger for at skolen tilpasser tiltakene basert på informasjonen om hvordan de har virket.

Observasjoner

I malen for evaluering av aktivitetsplanen er det en kolonne med ordlyden «Tiltakene har gitt ønsket effekt og aktivitetsplanen avsluttes», en kolonne med ordlyden «Tiltakene videreføres eller endres (ny aktivitetsplan skrives) og en kolonne med ordlyden «Evaluering av ny aktivitetsplan».

I egenvurderingen i RefLex svarer alle respondenter «ja» på spørsmålet om skolen alltid tilpasser tiltakene.

Statsforvalterens vurdering

Vi vurderer at det er positivt at malen for evaluering av aktivitetsplanen beskriver at tiltakene må endres ut ifra informasjon i evalueringen. I dette ligger det implisitt at aktivitetsplanen er et dynamisk dokument som må endres og justeres ved behov.

I de aktivitetsplanene vi har mottatt fra skolen ser vi at malen *Evaluering av aktivitetsplan* er benyttet.

Vi viser til vår vurdering over i pkt. 2.2.3.4, hvor vi konkluderte med at rektor har bestemt en fremgangsmåte som sikrer at skolen alltid innhenter tilstrekkelig informasjon om hvordan tiltakene har virket, inkludert elevens syn på hvordan tiltakene har virket, og hvilke endringer eleven ønsker. Denne konklusjonen vil være et moment i vurderingen her. Ettersom vi har konkludert med at rektor har sikret for en fremgangsmåte for å innhente slik informasjon, finner vi det også dokumentert at rektor sørger for at skolen tilpasser tiltakene basert på informasjonen om hvordan de har virket.

Konklusjon

Lovkravet vurderes som oppfylt.

2.2.3.6 Skolen skal informere elever og foreldre om at de kan melde saken sin til Statsforvalteren dersom de mener at skolen ikke oppfyller aktivitetsplikten

Statsforvalteren undersøker om de som jobber på skolen, informerer elever og foreldre om at de kan melde saken sin til Statsforvalteren dersom de mener at skolen ikke oppfyller aktivitetsplikten.

Observasjoner

I *Plan for å sikre elevene i Senja kommune et godt psykososialt miljø* framkommer det at «Skolene skal informere om aktivitetsplikten etter §§ 9 A-4 og 9 A-5 og om muligheten til å melde saken til Statsforvalteren».

I egenvurderingen i RefLex svarer alle, bortsett fra en respondent, «ja» på spørsmålet om de informerer elever og foreldre om at de kan melde saken sin til Statsforvalteren dersom de mener at skolen ikke oppfyller aktivitetsplikten.

Skoleledelsen sier i intervju med oss at informasjonen gis generelt til alle på foreldremøte. I intervju med kontaktlærerne bekreftes dette samtidig som det påpekes at referat fra foreldremøtene sendes ut til alle foresatte. Enkeltlærere sier i intervju at de i tillegg nevner i utviklingssamtaler at man kan melde sin sak til

Statsforvalteren dersom man mener at skolen ikke oppfyller aktivitetsplikten.

Ingen av elevene vi intervjuet var kjent med muligheten om å melde en sak til Statsforvalteren dersom de mener at skolen ikke oppfyller aktivitetsplikten.

Statsforvalterens vurdering

Ut fra tilsynsdokumentasjonen og tilbakemeldinger i intervju mener vi at skolen informerer foresatte om muligheten til å melde sin sak til Statsforvalteren fordi denne informasjonen gis generelt til foreldre på foreldremøter.

Som nevnt, er det ingen elever som vi intervjuet som kjente til denne muligheten. Ut fra den skriftlige tilsynsdokumentasjonen kan vi heller ikke finne det dokumentert at denne informasjonen er gitt til elever på generelt grunnlag.

Konklusjon

På bakgrunn av at elever vi pratet med ikke kjenner til muligheten om å melde en sak til Statsforvalteren, og skolen heller ikke har dokumentert at de har gitt elever slik informasjon, finner vi det ikke sannsynliggjort at elever er informert om muligheten til å melde saken sin til Statsforvalteren.

I vår foreløpige rapport vurderte vi lovkravet som ikke oppfylt.

Skolen dokumenterer i sitt svar på foreløpig rapport at man nå sikrer at elever og foreldre blir informert om at de kan melde saken sin til Statsforvalteren dersom man mener at skolen ikke oppfyller aktivitetsplikten. Skolen viser også her til endrede rutiner: Elevene informeres i elevsamtaler, utviklingssamtaler og ved kartlegginger. Foresatte informeres i foreldremøter og via referat fra foreldremøter (sendes ut i etterkant).

Lovkravet vurderes nå som oppfylt.

Konklusjon deltema plikten til «å gjennomføre, evaluere og tilpasse tiltak, jf. opplæringsloven § 9 A-4 sjette ledd»:

1. Skolen lager en skriftlig plan i tråd med kravene i § 9 A-4 sjette ledd når skolen skal sette inn tiltak i en sak.
2. Elevene og foreldrene som saken gjelder, får aktivitetsplanen fra skolen hvis de ber om det.
3. Rektor følger opp at skolen gjennomfører tiltak i tråd med aktivitetsplanen.
4. Rektor sikrer at skolen innhenter tilstrekkelig informasjon om hvordan tiltakene har virket, inkludert elevens syn på hvordan tiltakene har virket, og hvilke endringer eleven ønsker.
5. Rektor sørger for at skolen tilpasser tiltakene basert på informasjonen om hvordan tiltakene har virket og elevens syn.
6. Skolen informerer elever om at de kan melde saken sin til Statsforvalteren dersom de mener at skolen ikke oppfyller aktivitetsplikten.

2.3 Våre konklusjoner etter foreløpig rapport 15.11.2021

Konklusjon deltema plikten til «å følge med og gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak ved mistanke eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt»:

Plikten til å følge med og gripe inn, varsle undersøke og sette inn tiltak ved mistanke eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, jf. opplæringsloven § 9 A-4

1. Alle som jobber på skolen har kunnskap om at det er elevens subjektive opplevelse som avgjør om eleven har et trygt og godt skolemiljø.
2. Rektor sikrer ikke at alle som jobber på skolen, følger med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø, og at de følger spesielt godt med på elever med en særskilt sårbarhet.
3. Rektor sørger for at alle som jobber på skolen, griper inn mot krenkelser som for eksempel utestengning, isolering, baksnakking, mobbing, vold, diskriminering og trakassering, dersom det er mulig.
4. Rektor sikrer ikke at alle som jobber på skolen, varsler rektor dersom de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.
5. Rektor sikrer ikke at alle som jobber på skolen, varsler rektor så raskt som saken tilsier.
6. Rektor varsler skoleeieren om alvorlige tilfeller.
7. Rektor sikrer at skolen undersøker saken når skolen har mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.
8. Rektor sikrer ikke at saken undersøkes snarest.
9. Rektor sikrer at berørte elever får uttale seg om hva som skal være innholdet i aktivitetsplanen.
10. Rektor sikrer ikke at skolen setter inn egnede tiltak dersom en elevs rett til et trygt og godt skolemiljø ikke er oppfylt.

Konklusjon deltema plikten til «å varsle, undersøke og sette inn tiltak dersom en som jobber på skolen, krenker en eller flere elever, jf. opplæringsloven §§ 9 A-4 og 9 A-5»:

1. Rektor sikrer at alle som jobber på skolen, varsler rektor dersom de får mistanke om eller kjennskap til at en som jobber på skolen, har krenket en eller flere elever.
2. Rektor sikrer at alle som jobber på skolen varsler rektor eller skoleeier straks.
3. Rektor varsler skoleeieren straks dersom det er mistanke om eller kjennskap til at en som jobber på skolen, har krenket en eller flere elever.

4. Rektor sikrer at skolen undersøker saker ved mistanke om eller kjennskap til at en som jobber på skolen, har krenket en eller flere elever.
5. Rektor sikrer ikke at skolen undersøker saken straks.

Konklusjon deltema plikten til «å gjennomføre, evaluere og tilpasse tiltak, jf. opplæringsloven § 9 A-4 sjette ledd»:

1. Skolen lager en skriftlig plan i tråd med kravene i § 9 A-4 sjette ledd når skolen skal sette inn tiltak i en sak.
2. Elevene og foreldrene som saken gjelder, får aktivitetsplanen fra skolen hvis de ber om det.
3. Rektor følger opp at skolen gjennomfører tiltak i tråd med aktivitetsplanen.
4. Rektor sikrer at skolen innhenter tilstrekkelig informasjon om hvordan tiltakene har virket, inkludert elevens syn på hvordan tiltakene har virket, og hvilke endringer eleven ønsker.
5. Rektor sørger for at skolen tilpasser tiltakene basert på informasjonen om hvordan tiltakene har virket og elevens syn.
6. Skolen informerer ikke elever om at de kan melde saken sin til Statsforvalteren dersom de mener at skolen ikke oppfyller aktivitetsplikten.

3 Våre konklusjoner etter kommunens redegjørelse 06.12.2021

I tilsynet har vi nå funnet at dere oppfyller regelverket på de områdene vi har undersøkt, og vi fattet derfor ikke vedtak med pålegg om retting, slik det var forhåndsvarslet i den foreløpige rapporten. Vi avslutter derfor tilsynet.

Dere har rett til innsyn i sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 18.

Dato: 28.01.2022

Jarle Rotvold Johansen

Sølvi Melum

Hanne K. Skåre

Tilsynsleder/Seniorrådgiver

Tilsynsmedarbeider/Seniorrådgiver

Tilsynsmedarbeider/
Seniorrådgiver

Vedlegg: Liste over dokumentasjon

Vedlegg: Liste over dokumentasjon

- Egenvurderinger i Reflex gjennomført av skoleledelse og lærere
- Skolens organisasjonskart
- Aktivitetsplan – malskjema
- Evaluering aktivitetsplan – malskjema
- Elevenes rett til et godt psykososialt miljø i Senjaskolen (handlingsplan mot mobbing – Senja kommune)
- Rutiner/saksgang ved bekymring for det psykososiale miljøet til elever ved Finnsnes barneskole
- Plan for fellestid august og september 2021
- Årsplan Miljøteam Finnsnes barneskole – forebyggende arbeid
- Skoleguide Finnsnes barneskole 2021 – 2022
- Miljøteam Finnsnes barneskole – Arbeidsoppgaver og retningslinjer
- Innhold i mappe 9A Psykososialt miljø på Teams for ansatte ved Finnsnes barneskole (oversikt)
- Program planleggingsdagene i august 2020 Finnsnes barneskole
- Program planleggingsdagene august 2021
- Bruk av digitalt trivselsverktøy (presentasjon)
- Rutiner for tilsyn Finnsnes barneskole 2020-2021 (tilsynsplan)
- Eksempel psykososial kartlegging
- Elevenes rett til et godt psykososialt miljø (presentasjon)
- Pedagogisk plattform
- Pedagogisk plakat 2020-2021
- Referat foreldremøte
- Skjema for utviklingsmål
- Trivselsplan hele småtrinn feb 2021
- Årsplan forebyggende arbeid psykososialt miljø
- Plan for fellestid august og sept 21
- Oversikt lærere
- Uttalelse til foreløpig tilsynsrapport/redegjørelse for tiltak
- Revidert 2021 – Plan for å sikre eleven i Senja kommune et godt psykososialt miljø
- Rutiner for tilsyn skoleåret 2021-2022 des 21
- Rutiner bekymring for det psykososiale miljøet FIBA
- Flytskjema §9A
- Mal aktivitetsplan
- Mal evaluering
- Mal melding om mistanke
- E-post fra rektor 13.12.2021 – revidering plan vs informasjon til elevene

K-Sekretariatet

Utvalg: Kontrollutvalget i Senja kommune	Saksnummer: 38/22	Møtedato: 14.10.2022	Saksbehandler: Inger Johansen
---	-----------------------------	--------------------------------	---

EVENTUELT

Innstilling til v e d t a k:

(saken fremmes uten innstilling til vedtak)

Saken gjelder:

Eventuelle temaer/saker til drøfting.

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

Eventuelle temaer eller saker utenfor sakslisten tas opp og drøftes i møtet. Kontrollutvalget avgjør ut fra drøftelsene om saken skal følges opp.

Finnsnes, den 30. september 2022

Inger Johansen
daglig leder

